

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **20**

Сатҳҳои Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2,3**

Тафсир: **01/соли 2024**

Рамзи умумии касб: **LI 8151-20-2,3-01/2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Стандарти салоҳиятҳои мазкур дар доираи Лоихаи
«Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва
меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.**

**Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

ҚАРОР

аз «15» 10 соли 2024

№ 19

ш. Душанбе

Дар бораи тасдиқи стандартҳои салоҳияти 20 касбу ихтисосҳо

Мутобиқи талаботи банди 3 қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб» Ҳайати мушовараи Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон қ а р о р м е к у н а д:

1. Стандартҳои салоҳияти касбу ихтисосҳои «Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ», «Занбӯриасалпарвар», «Мошиначии автокран», «Дӯзанда (либоси занона)», «Челонгар оид ба таъмири муҳаррики автомобил», «Кандакорӣ дар чӯб ва пӯсти чӯб», «Барқчӣ оид ба таъмири қисмҳои барқии автомобил (автомобилҳои барқӣ)», «Челонгар-таъмирчии кузови автомобил», «Оператори мошини бофандагӣ», «Мошиначии булдозер», «Турагент», «Дуредгар», «Системаи компютерӣ ва Интернет-технология», «Харрот», «Оператори мошини ресандагӣ», «Мошиначии кранҳои истеҳсолоти металлургӣ», «Ғаҷкори чузъҳои меъморӣ», «Оператори мошини турбофӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Челонгар - барқчии нерӯгоҳи барқии обӣ» тасдиқ карда шаванд (замима мегарданд).

2. Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли, Муассисаи давлатии «Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим» ва Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» татбиқи стандартҳои салоҳиятро дар курсҳои кӯтоҳмуддат дар Муассисаи давлатии «Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон», корхонаҳои воҳиди давлатии назди Агентии меҳнат ва шуғли аҳоли ва Муассисаҳои таълимии таҳсилоти ибтидоии касбӣ ба роҳ монанд.

3. Раёсати котибот ва Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вазифадор карда шаванд, ки нусхаҳои электронии стандартҳои салоҳиятро дар сомонаҳои вазорат, агентӣ, лоиха ва муассисаҳои таълимӣ ҷой намоянд.

4. Нашр ва дастрас намудани стандартҳои салоҳият ба зиммаи Лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» вогузор карда шавад.

5. Назорати иҷрои қарори мазкур ба зиммаи муовини вазир – Давлатзода Қ. гузошта шавад.

Раиси Ҳайати мушавара,
вазир

Г. Ҳасанзода

ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЧИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲОИ КАСБӢ «ОПЕРАТОРИ МОШИНИ РЕСАНДАГӢ»

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар ҷаласаи Кумита оид ба таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07.10.2024, №31 баррасӣ гардидааст.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» аз таҳхис (экспертиза)-и корфармоён ва ассотсиатсияҳои соҳавии зерин гузаронида шудааст:

№	Ташкилот	Ному насаб	Вазифа	Ҳуҷҷат дар бораи таҳхис
1.	Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон	Сафарзода Б.	Муовини вазир	Хулоса аз 08.10.2024, №15-2246
2.	Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабҳои кормандони соҳаи бофандагӣ ва саноати сабуки Тоҷикистон	Қаюмзода Г.	Раис	Хулоса аз 05.07.2024, №17
3.	Ҷамъияти дорои масъулиятҳои маҳдуди «Ҷавонӣ»	Ғафуров И.	Директори генералӣ	Хулоса аз 21.08.2024, №08.03
4.	Ҷамъияти дорои масъулиятҳои маҳдуди «Сатн»	Бобоев И.	Директори генералӣ	Хулоса аз 07.08.2024, №169
5.	Ҷамъияти саҳомии пӯшидаи «Ҷунтай – Данғара Син Силу Текстил»	Лин Цян	Директор	Хулоса аз 07.08.2024, №35/1

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ»-ро таҳия намуданд:

№	Ному насаб	Вазифа	Ташкилот
1.	Исмоилов Бобо	Методист-мутахассис	Муассисаи давлатии «Маркази тақмили ихтисос ва бозомӯзии кормандони системаи меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли»
2.	Камолова Мавҷуда	Омӯзгори фанҳои тахассусӣ	Муассисаи давлатии таълимии «Литсейи касбии техникаи саноати нассочии шаҳри Душанбе»
3.	Каримов Ибодулло	Муҳандис - технолог	ҶДММ ИИ «Нассочии тоҷик»

Модераторҳо (миёнчиҳо):

Данило Анищенко – коршиноси калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

Бахтиёр Озар – супервайзер оид ба методологияи таълим дар асоси салоҳият.

Мундариҷа

Ихтисорот	7
Муқаддима.....	8
Мафҳумҳои асосӣ.....	9
Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад.....	11
Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа.....	12
Тавзеҳоти умумии касби «Оператори мошини ресандагӣ».....	13
Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ»	14
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи 2- юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	16
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ», сатҳи 2- юми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	16
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали).....	18
Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)	31
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	39
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.....	55
Талабот ба довталабон.....	58
Талабот ба омӯзгорон	58
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	58
Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи 3- уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	61
Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ», сатҳи 3- уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон.....	61
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали).....	62
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	71
Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.....	82
Талабот ба довталабон.....	84
Талабот ба омӯзгорон	84
Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ	85
Рӯйхати адабиёт	87
Замимаи 1: Харитаи функционалии касби «Оператори мошини ресандагӣ»	88
Замимаи 2: Хулосаҳои соҳа (экспертиза)	93

Ихтисорот

ТАС	Таълим дар асоси салоҳият
ТИКТО	Таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш
DACUM	Усули таҳлили функционалӣ (аз ихтисороти « D eveloping a ccurricul u m»), яъне «таҳияи барномаҳои таълимӣ»)
ТМТ ҚТ	Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
СС	Стандарти салоҳиятҳо
ВС	Воҳиди салоҳият
ЭС	Элементи салоҳият
МИ	Меъёрҳои иҷро
МБ	Малакаҳои бокортаъминкунӣ
СБТМ-08/ISCO-08	Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо-2008 (International Standard Classification of Occupations-2008)
ТМҚТ	Таснифоти машғулиятҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон
МТММСТ	Маркази таълимӣ-методӣ ва мониторинги сифати таълим
МТКТ	Маркази таълими калонсолони Тоҷикистон
ТИК/ИСТ	Технологияҳои иттилоотӣ-коммуникатсионӣ (Information Technology and Communication)
ҲМТБ	Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
ТС	Салоҳиятҳои фароумумӣ (Transversial Competencies)
LB	Салоҳиятҳои заминавии соҳаи саноати собук (light industry basic)
LI	Салоҳиятҳои касбии соҳаи саноати собук (Light industry)

Муқаддима

Соҳаи нассочӣ яке аз соҳаҳои стратегии истеҳсолоти ҷумҳурӣ буда, дар байни соҳаҳои гуногуни саноати ресандагию бофандагӣ мақоми назаррасеро дорад. Ҳоло дар санатаи сабук истеҳсоли бештар аз нах ва ресмони сунъии кимёвӣ истеҳсол карда мешавад. Яке аз самтҳои асосии сиёсати Ҳукумати ҷумҳурӣ ба он нигаронда шудааст, ки ҳаҷми содироти тамоми номгӯи маҳсулоти истеҳсоли ватанӣ бештар шавад. Дар ин мазмун Саноатикунони босуръат ҳамчун ҳадафи чоруми кишвар қабул гардида, барои таъмини рушди устувори саноат, рушди иқтисодиёт, ташкили ҷойҳои корӣ, баланд бардоштани иқтидори содиротии мамлакат ва рақобатнокии он заминаи мусоид фароҳам меорад.

Аз ин лиҳоз таҳлилҳо нишон медиҳад, ки мушкили рақами як, ки садди пешрафти соҳа гаштааст, норасоии мутахассис, аз ҷумла муҳандис-технологҳои соҳаҳои ресандагию бофандагӣ, дӯзандагию кешбофӣ, тарроҳии матоъ, тарҳсоз-коструктор, муҳандис-механики дастгоҳи технологӣ, менечери идоракунии корхонаҳои истеҳсолӣ, инчунин стандарту барномаҳои таълимӣ яке аз мушкилотест, ки солҳо боз омӯзгорону коршиносонро нигарон кардааст.

Талабот ба касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар Ҷумҳурии Тоҷикистон зиёд аст. Бо мақсади баланд бардоштани сифати тайёркунии мутахассисони касбҳои коргарӣ, ки ба талаботи корфармоён ва мувофиқи меъёрҳои стандартҳои байналмилалӣ ҷавобгӯ бошад, стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» таҳия карда шудааст.

Стандарти мазкур талаботи асосиро ба салоҳияти касби мутахассиси «Оператори мошини ресандагӣ» бо таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ муқаррар мекунад. Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар муассисаҳои таҳсилоти ибтидоии касбӣ, ки мувофиқи қонунгузорӣ ҳуқуқи роҳандозӣ намудани фаъолияти таълимӣ барои амаликунии барномаи таълимӣ доранд, истифода карда мешавад.

Стандарти салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» дар асоси Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи миллии рушди маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Стратегияи рушди соҳаи сохтмони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тайёр намудани мутахассисон бо назардошти талаботи бозори меҳнат», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти ибтидоии касбӣ», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти калонсолон», Барномаи давлатии касбомӯзии шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025, Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Тартиби таҳия ва эътирофи стандартҳои салоҳияти ҳар як касб ва Тартиби таъмини сифати таҳассусҳо ва тасдиқкунии таҳассусҳо таҳия карда шудааст.

Стандарти салоҳиятҳо талаботи таҳассусиро нисбат ба касби «Оператори мошини ресандагӣ» ки ҷавобгӯи талаботи байналмилалӣ мебошанд, дар мувофиқа бо Стандарти байналмилалии таснифоти машғулиятҳо СБТМ-08 (ISCO-08) таъмин менамояд.

Мафҳумҳои асосӣ

Бозори меҳнат – низоми ташаккули талабот ва пешниҳодот ба қувваи корӣ.

Баҳодихӣ (салоҳиятҳо) – маҷмӯи усул ва равандҳо, ки барои баҳодихии дастовардҳои шахс (дониш, маҳорат, малака ва муносибати ӯ, яъне салоҳиятҳо), ки одатан бо шаҳодатномадихӣ анҷом меёбанд.

Воҳидҳои салоҳияти фароумумӣ (трансверсалӣ) – ин салоҳиятҳои умумӣ мебошанд, ки барои бештари касбҳо ва амалан барои ҳамаи соҳаҳо заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ) – ин чунин салоҳиятҳои мебошанд, ки дар доираи муайяни ин ва ё он соҳа талабот доранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ – ин салоҳиятҳои мебошанд, ки барои иҷро намудани фаъолияти касбии мушаххас заруранд.

Воҳидҳои салоҳиятҳои махсус – ин салоҳиятҳои мебошанд, ки барои иҷрои фаъолияти хоси касбӣ истифода карда мешаванд.

Воҳиди салоҳият – ин баёноти кӯтоҳи натиҷаи вазифаҳои салоҳият мебошад, ки маълумот дар бораи дониш, маҳорат, малака ва муносибатро дорад (дар бораи мақсадҳои воҳиди салоҳият ва доираи малакаҳои, ки ба онҳо тааллуқ дорад, васеъ маълумот медиҳад).

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо – барои гузаронидани баҳодихӣ маълумоти заруриро пешниҳод менамояд, усулҳои муносиб, захираҳои амиқ ва шароитро, ки барои гузаронидани баҳодихии воҳиди салоҳияти мушаххас заруранд, тавсиф менамояд. Номзад дар баҳодихӣ далелҳои мушаххасро пешниҳод менамояд, ки ба баҳодихандагон барои муайян кардан ва қабули қарор, ки оё салоҳияти муайян аз худ карда шудааст ва ё шахси мазкур қорро дар ҷойи қорӣ мувофиқи Стандарти салоҳиятҳои касбии тасдиқшуда иҷро карда метавонад, кӯмак мерасонад.

Дескриптор – (аз лотинӣ «descriptor» – тавсифкунанда) – воҳиди лексикӣ, ки барои шарҳ додани мазмуну моҳияти асосии ҳуҷҷат, истифода карда мешавад.

Касб – тарзи машғулият, намуди фаъолияти меҳнатие, ки тайёрии муайян, мавҷудияти донишҳои зарурӣ, маҳорат, малака ва салоҳиятнокиро талаб менамояд ва дар натиҷаи омӯзиши махсус ё таҷриба ба даст оварда мешавад.

Маҳорат – фаъолияти, ки дар инсон дар натиҷаи таълим ва тақрори бисёрқарата ҳосил шуда, баъд ба раванди бошуурона табдил меёбад ва имкон медиҳад, ки шахс натавонад дар шароити муқаррарӣ, балки дар шароити тағйирёбанда низ амал кунад.

Малакаҳои бақорғаёминкунӣ – ин амалҳои бошууронаи мутахассис, ки ба мутобиқшавии бомуваффақият дар бозори меҳнат равона карда шудаанд. Маҳорати ташкил карда тавонистани донишу малакаҳои банақшагирӣ ва пешравии касбӣ, баланд бардоштани сатҳи салоҳиятҳо барои пешравии бомуваффақият дар бозори меҳнат, дар ҳамаи бахшҳо ва зинаҳои шуғлро дар бар мегирад.

Навсонӣ (вариативӣ) муайян мекунад:

- аҳамияти истилоҳоти асосӣ, ки дар меъёрҳои иҷро истифода мешаванд;
- навсонӣ дар вазъияти қорӣ ва ҳолатҳо, ки метавонанд ба фаъолият таъсир расонанд;

– фарқияти мазмунӣ дар вобастагӣ аз воҳидҳои салоҳият ва матни муайян (чун мизочони меҳмонхона аз мизочони барои таъмири кондитсионер фарқ мекунанд);

танҳо ба воҳиди салоҳияти мушаххас дахл доранд, на ба ҳамаи воҳидҳои салоҳиятҳо дар умум.

Стандарт (standard) – ҳуҷҷати меъёрӣ, ки аз ҷониби мақомоти ваколатдор таҳия ва тасдиқ шудааст, дар он талаботи меъёрӣ, қоидаҳо, тавсифот ё принципҳои умумие, ки ба намудҳои гуногуни фаъолият ё натиҷаи онҳо дахл доранд, муайян карда мешаванд. Ҳадафи ин ҳуҷҷат расидан ба сатҳи беҳтарини низоми соҳаи мазкур мебошад.

Стандарти салоҳиятҳои касб – ин ҳуҷҷатест, ки талаботи меъёрии ҳадди аққали дониш, маҳорат, малака ва муносибат (яъне салоҳиятҳо), ки барои сатҳи муайяни таҳассуси касбӣ заруранд, муайян мекунад ва шахс онҳоро бояд дар ҷойи кор дар ҳолатҳои стандартӣ ё тағйирёбанда нишон диҳад. Ҳар як кор мумкин аст, аз стандарти муқарраргардида баландтар иҷро карда шавад, дар ҳеҷ сурат на пасттар аз он. Стандарти салоҳият ба корфармо барои муайян намудани мутобиқати сатҳи таҳассуснокӣ ба талаботи истеҳсолот ёрӣ мерасонад ва маҳорати касбии намоишдодани шахсро эътироф намуда, доимӣ нигоҳ доштани стандарти олии касбии ӯро тасдиқ менамояд.

Сатҳи таснифоти таҳассусҳо – ин сатҳи нишондоди мураккабии кори иҷрошаванда, мустақилият ва масъулиятнокии коргар, мувофиқ ба ҳар як сатҳ мебошад. Гузаштан аз як сатҳ ба сатҳи дигар маънии онро надорад, ки ҳамаи нишондодҳои сатҳи таҳассусиро тавсифкунанда бояд фарқ кунанд: ҳар як сатҳи навбатӣ ба муносиби дараҷаи пешин мувофиқ кунонида мешавад ва воридкунии ниҳои ҳамаи тавсифоти сатҳи пешинаро дар назар мегирад.

CBTM-08 (ISCO-08) – Стандарти байналмилалӣ таснифоти машғулиятҳо (International Standart Classification of Occupations) соли 2008 низоми таснифот ва ҷамъбасти маълумотро дар бораи шугли касбӣ, ки дар асоси барӯйхатгирии омӯрӣ ва тадқиқот гирифта шудааст, ҳамчунин истифодабарии захираҳои маъмуриро ифода мекунад.

Салоҳият – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат, малака ва муносибат барои иҷрои супориш ё ҳалли масъалаҳо дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳияти касбӣ – қобилияти истифода карда тавонистани дониш, маҳорат ва малакаҳо барои иҷрои вазифаҳои касбӣ дар вазъиятҳои стандартӣ ва тағйирёбанда.

Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ – ин маҷмӯи дониш, малака, элементҳои таҷрибаи фарҳангӣ, ки ба шахс имкон медиҳанд дар муҳити иҷтимоӣ-иқтисодӣ озодона мавқеи худро муайян кунанд, элементҳои онро истифода барад ва муносибати онро барои иҷрои вазифаҳои касбӣ ташаккул диҳад. Салоҳиятҳои умумифарҳангӣ аз воҳидҳои салоҳиятҳои трансверсалӣ (фароумумӣ) ва малакаҳои бокортаъминкунӣ иборат мебошад.

Салоҳиятнокӣ – соҳиб будан ба дониш, малакаву маҳорат ва муносибат, ки барои фаъолияти пурсамар дар соҳаи муайян зарур аст.

Таҳлили функционалӣ – ин тавсифи фаъолияти меҳнатӣ тавассути амалкард (функсия) ва натиҷаҳо мебошад. Бартарии чунин муносибат дар он аст, ки он имкон медиҳад тағйирот дар технология ва ташкили меҳнат дар бозори меҳнат фавран ба назар гирифта шавад.

Талаботи бозори меҳнат – эҳтиёҷоти корфармоён ба қувваи корӣ аз рӯи гурӯҳҳои мушаххаси касб ва намудҳои машғулият.

Таҳассус (квалификатсия) – камолоти касбии шахс ва дараҷаи омодагии он барои иҷрои намудҳои корҳои мушаххас, ки бо мавҷудияти салоҳиятҳои аз ҷониби корфармоён эътирофшуда муайян гардида, бо ҳуҷҷати намунаи давлатӣ тасдиқ карда мешавад.

Таснифоти миллии таҳассусҳо (ТМТ) – ҳуҷҷати меъёрие, ки ҷаҳорҷӯбахоро муайян ва ҳамаи ихтисосҳои дар сатҳи миллий эътирофшударо идора менамояд. Таснифоти миллии таҳассусҳо дорои ҷаҳорҷӯбахое мебошад, ки аз якҷанд сатҳ иборат буда, ҳар яки онҳо дар нишондиҳандаҳо (дискрипторҳо)-и салоҳиятҳо, ки алоқаҳои таҳассусии байнибахширо дар бар мегиранд, тасвиф карда шуда, ҳамчунин додани ҳуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи соҳиб шудан ба ихтисос дар он роҳандозӣ карда мешавад.

Таълим дар асоси салоҳият – муносибат ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиш, ки ба ҷӣ тавр дар ҷойи кор шахс корро иҷро карда метавонад, така мекунад.

Харитаи функционалии касб – ин инъикоси амалкард (функсия)-ҳои асосӣ, ки касби мазкурро ташкил медиҳанд, вазифаҳои ба ин амалкард (функсия)-ҳо дохилгардида ва амалҳои воқеӣ барои иҷро намудани супориш ва ҳалли масъалаҳо дар ҷойи кор, дар шароитҳои тағйирёбанда равона карда шудаанд.

Бо стандарти салоҳиятҳои касбҳо кӣ кор мекунад

– Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои муайян кардани самаранокии амалиёти сохтори ТИКТО ҚТ, таъсиррасонии он ба болоравии иқтисодии давлат, яъне алоқа бо бозори меҳнат;

– мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии шаҳр, ноҳия барои рушди минтақаи худ;

– дар бахши таҳсилоти ибтидоии касбӣ-техникӣ ва омӯзиш;

– омӯзгорон барои донишони он, ки чиро ба таълимгирандагон омӯзонанд;

– таълимгирандагон, барои донишони он, ки ҷӣ хел ва чиро меомӯзанд;

– маъмурияти муассисаҳои таълимӣ барои донишони он, ки оё сатҳи тайёрии омӯзгорон ва хатмкунандагон ба талаботи бозори меҳнат мувофиқат мекунад ё не;

– корфармоён, ки стандартҳои салоҳиятҳо барои тақмили таҳассуси касбии кормандон истифода мекунанд, то ин ки ба кормандон дар самти мутобиқшавӣ ба малакаву маҳорат ва донишҳои тағйирёбанда ва салоҳиятнокии онҳо бо сабаби дигаргуниҳои дар технологияи истеҳсолот бамиёномада тавсияҳо диҳанд;

– шаҳрвандони алоҳида, ки мехоҳанд маълумоти касбӣ гиранд ё сатҳи таҳассусии касбии худро ба таври инфиродӣ тақмил диҳанд;

– шаҳрвандоне, ки мустақилона таълим гирифтаанд ва мехоҳанд ҳуҷҷати намунаи давлатӣ (сертификат ё шаҳодатнома) гиранд;

– оила, волидони таълимгирандагон, ки меҳоханд фаҳманд, чиро ва чӣ хел фарзандони онҳо таълим мегиранд, пас аз хатми таълим онҳо ба чӣ кор машғул мешаванд;

– шаҳрвандоне, ки меҳоханд ба ҷойи кори дигар гузаранд;

– шаҳрвандоне, ки меҳоханд норасоии худро дар дониш, малака, маҳорат ва муносибат, яъне салоҳиятҳои худ бартараф намоянд;

– шаҳрвандоне, ки фаъолияти соҳибкории худро васеъ кардан меҳоханд;

– шаҳрвандоне, ки коргарони бехтарин шудан меҳоханд ва ғайра.

Стандартҳо ва меъёрҳои соҳа

Дар соҳаи саноати сабук айнаи замон стандартҳо ва ҳуҷҷатҳои меъёрии зерин қабул шудаанд ва амал меkunанд:

– СД (ГОСТ) 12.4.010-75 Системаи стандартҳои техникаи бехатарӣ. Ашёҳои ҳифзи инфиродӣ, дастпӯшҳои махсус. Шартҳои техникӣ;

– СД (ГОСТ) 12.0.002-2014 Системаи стандартҳои бехатарии меҳнат. Мавҳум ва муайянкунӣ.

– СД (ГОСТ) 12.3.227-2003 Системаи стандартҳои бехатарии меҳнат. Бехатарии зидди сухтории ҷараёни технологӣ.

– СД (ГОСТ) ISO 20345-2015 Ашёҳои ҳифзи инфиродӣ, пойафзоли бехатарӣ. Шартҳои умумии техникӣ;

– СТ ҚТ 1085-2007 Наҳи пахта. Шартҳои техникӣ.

– СД (ГОСТ) 9092-81 Ресмони пахтагин барои истеҳсолоти кешбофӣ. Шартҳои техникӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.0-73 Ресмони пахтагин. Қоидаҳои қабул;

– СД (ГОСТ) 6611.1-73 (ИСО 2060-72) Ресмони пахтагин. Усули муайянкунии зичии хаттӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.2-73 (ИСО 2062-72, ИСО 6939-88) Ресмони пахтагин. Усули муайянкунии мустаҳкамӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.3-2003 Маводҳои насочӣ. Ришта. Усулҳои муайянкунии шумораи тобхӯрии ришта ва самти тобхӯрӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.3-2003 (ИСО 2061-1995) Маводҳои насочӣ. Ришта. Усулҳои муайянкунии шумораи тобхӯрии ришта дар дарозии муайян ва самти тобхӯрӣ;

– СД (ГОСТ) 6611.4-73 Риштаи насочӣ. Усулҳои муайянкунии намнокӣ;

– СД (ГОСТ) 10681-75 Маводҳои насочӣ. Шароити иқлимӣ барои санҷишгузаронии намуна ва усулҳои муайянкунӣ;

– СД (ГОСТ) 13784-94 Наҳ ва риштаи насочӣ. Мавҳумҳо ва муайянкунӣ;

– СД (ГОСТ) 16736-2002 (ИСО 1139-73) Риштаи насочӣ. Сохти ишора;

– СД (ГОСТ) 4.8-2003 (ИСО 10290:1993) Ресмони пахтагин ва омехта. Номгӯи нишондиҳандаҳо.

– СД (ГОСТ) 28753.2-90 Риштаи насочӣ. Усули муайян намудани ноҳамворӣ.

- СД (ГОСТ) 28890-90 Риштаи насочӣ. Усули муайян намудани ҷузъҳои дарозшавии умумӣ ҳангоми кашиши риштаҳо бо кува.
- СД (ГОСТ Р) ИСО 23771-2015 Дастгоҳҳои насочӣ. Дастур оид ба лоиҳакашии дастгоҳҳои насочӣ.
- СД (ГОСТ) 25719-83 Дастгоҳҳои ресандагии пневматикӣ. Мавҳум ва муайянкуниҳо.

Тавзеҳоти умумии касби «Оператори мошини ресандагӣ»

Оператори мошини ресандагӣ - корманди моҳири фабрикаҳои ресандагӣ буда, мошинаҳои ресандагии замонавиро идора ва нигоҳубин мекунад.

Оператор сохт ва тарзи кори ҳар як дастгоҳро бо хурдтарин тағйироту амалиётҳои ресандагӣ ҳассосона муносибат карда метавонад. Ба салоҳияти оператор аз нах пур кардани мошинҳои ресандагӣ, назорат ба кори он, амалиётҳои технологӣ, дуруст кардани танзими мошини ресандагӣ, риояи қоидаҳои беҳатарӣ ва санитарии истеҳсоли дохил мешаванд. Уҳдадориро вай на танҳо истеҳсоли ришта, балки назорати сифати маҳсулоти тайёрро низ дар бар мегирад. Ӯ бо масъулияти баланди худ, ки таъмини риштаи ҳамвор, бе ғафсшавӣ ва кандашавӣ иҷро менамояд ва сифати маҳсулоти дар оянда истеҳсолшавандаро кафолат медиҳад.

Оператори мошинаи ресандагӣ на танҳо коргар, балки дар ҳаёти коллективи бо ҳам созишдошта мебошанд, ки дар умум барои пешрафти фаъолияти корхона нақши калон мебозанд. Вай бо мутахассисон, технологҳо ва лаборантҳо ҳамкорӣ карда, кори мураббаи тамоми раванди истеҳсолотро таъмин мекунад.

Оператори мошинаи ресандагӣ мутахассисест, ки на танҳо ба қувваи ҷисмонӣ тобоварӣ дошта, балки бодикқат, масъулиятшинос, зиракии техникӣ ва эҷодкорӣ низ зоҳир менамояд. Ин касб барои онҳост, ки кори якранг, вале душворро дӯст медоранд ва аз садою чанг наметарсанд, ба зебӣ ва сифати маҳсулоти бо дастони худ офаридашуда баҳои баланд доданро медонанд.

Аз ин лиҳоз омӯзиши операторони мошини ресандагӣ вобаста ба воҳидҳои салоҳиятҳои касбии зерин дар сатҳи баланд гузаронида мешавад.

Рӯйхати умумии воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ»

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон	Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
2	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
	ТС 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
	ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста
	ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
	ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
	LB 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
	LB 08-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология
	LB 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	LI 8151-01-2/01	Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик, пилта)
	LI 8151-02-2/01	Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-03-2/01	Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-04-2/01	Баргараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-05-3/01	Баргараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ
	LI 8151-06-2/01	Гирифтани калобаҳои истехсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санчидани сифати онҳо ҳангоми супоридани пасмондаҳо ба сеҳи зағолак
3	Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
	ТС 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
	ТС 07-3/01	Такмил додани тахассуси касбӣ
	Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
	LI 8151-07-3/01	Риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ
	LI 8151-08-3/01	Қабул ва супоридани басти корӣ
	LI 8151-09-3/01	Санчидани сифати калобаи истехсолшуда
	LI 8151-10-3/01	Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истехсолшуда
	LI 8151-11-3/01	Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Миқдори воҳидҳои салоҳият: **13**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **2**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ» сатҳи
2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)	
ТС 01-1/01	Гузаштан аз муоинаи тиббӣ
ТС 03-1/01	Кор кардан дар даста
ТС 04-2/01	Расонидани ёрии аввалия
ТС 05-2/01	Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои заминавӣ (базавӣ)	
LB 01-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ
LB 08-1/01	Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология
LB 02-2/01	Муошират кардан бо забони хориҷӣ дар сатҳи заминавӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
LI 8151-01-2/01	Таъмин намудани мошини ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик, пилта)
LI 8151-02-2/01	Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-03-2/01	Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-04-2/01	Бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-05-3/01	Бартараф кардани корношомиҳо дар мошинҳои ресандагӣ
LI 8151-06-2/01	Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан

**Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ»,
сатҳи 2-юми Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб будани муносибатҳо байни ҳамкорон ва мизоҷон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- гӯш кардан ва шунидан; - бо забони модарӣ ва дигар забонҳо сухан рондан ва навиштан; - мубодилаи иттилоот кардан; - риоя кардани одоб дар муносибат бо ҳамкорон/мизоҷон; - бо забони хориҷӣ дар сатҳи миёна муошират кардан.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кори самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- муайян кардани нақши худ дар ҳайати даста; - муайян кардани тарафҳои қавии аъзоёни даста; - дар даста дар ҳолатҳои гуногун кор кардан, мисол дар ҳалли масъалаҳои бухронӣ; - суботкор (настойчивый)будан.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- зоҳир намудани мустақилият ва ташаббускорӣ дар ошкор ва ҳал кардани мушкилот; - қарорҳои эҷодкорона ва инноватсионӣ таҳия кардан; - истифодаи як қатор стратегия барои ҳалли мушкилот; - фавран ва самаранок ҳал намудани мушкилоти мизоҷон.

Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои бадастовариин натиҷаҳои инноватсионӣ мусоидат менамояд	- эҷодкорӣ ва идроки эҷодӣ; - зоҳир намудани ташаббускорӣ ва уҳдабарой; - омода будан ба инноватсия; - дастгирӣ кардани қарорҳои инноватсионӣ.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолият, ки банақшагирии стратегӣ дарозмӯҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- гузоштани мақсадҳои мушаххас ва натиҷаҳои лоиҳа/кор; - таҳияи нақша/барномаҳои стратегӣ, дарозмуддат ва ҷорӣ; - банақшагирии кор ва истифодаи захираҳо; - идоракунии вақт ва афзалиятҳо; - ҳамоҳангсозии вазифаҳо барои худ ва дигарон; - пешбурди баҳисобгирӣ.
Худидоракуни, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- мавҷудияти диди шахсӣ ва мақсадҳо; - боварии қатъӣ ба ғояҳо ва диди шахсӣ; - масъулиятнокӣ; - устувории ахлоқӣ; - риояи этика ва эстетика.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкатиҳо ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- эътирофи зарурияти таълим бо назардошти тағйиротҳо; - омода будан ба сарфи вақт ва сайю кӯшиш ба омӯхтани малакаҳои нав; - хоҳиши таълим дар ҷойи кор ва берун аз он; - самимӣ барои ғояҳо ва усулҳои нав; - идоракунии худомӯзӣ; - истифодаи таълим ба масъалаҳои «техникӣ» (масалан, омӯзиши маҳсулот) ва «мушкилоти одамон» (масалан, ҷанбаҳои байнишахсиятӣ ва фарҳангии кор); - иштирок дар равандҳои ташаккулёбии пайваста.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- доштани малакаҳои заминавии технологияи иттилоотӣ; - хоҳиши аз худ кардани малакаҳои нави технологияи иттилоотӣ; - доштани донишҳо оид ба ҳифзи меҳнат, санитарияи истеҳсолӣ ва беҳдошт барои истифодабарии технологияҳо; - доштани тавоноии ҷисмонии мувофиқ; - риояи техникаи бехатарӣ; - интиҳоб ва истифодабарии воситаҳои ҷимоявӣ барои бехатарии шахсӣ дар ҷойи корӣ; - қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва ҷорабиниҳои зидди сӯхтор ҳангоми кор бо дастгоҳҳои барқӣ; - қоидаҳои ҷудокунӣ ва коркарди пасмондаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	ТС 01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди омодагӣ ва гузаштан аз муоинаи тиббиро бо мақсади таъмин намудани саломатӣ барои иҷрои уҳдадорихои вазифавӣ, ошкор ва табобати саривактии беморӣ ва пешгирӣ аз онро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми ба қор қабул шудан; - гузаштани муоинаи тиббии нақшавӣ ва ғайринақшавӣ тибқи ҷадвали ташкилот.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - маҳорати баён кардани мақсади худ; - маҳорати гӯш кардан ва шунидан; - маҳорати таҳлили тавсияҳои хаттӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Шиносӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ	1.1. Шиносӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ. 1.2. Шиносӣ бо намудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда.
2. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	2.1. Гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда. 2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвирасонӣ ба қорхона/ташкилот.
Малақаҳои талабшаванда:	- риоя намудани беҳдошт (гигиена)-и шахсӣ; - гирифтани маълумот оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ; - гузаштани муоинаи тиббии муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда; - пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвирасонӣ ба қорхона/ташкилот.
Донишҳои талабшаванда:	- муқаррарот оид ба қонунгузории меҳнат; - маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) ва вазифаи он; - қоидаҳои гузаштан аз муоинаи тиббӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - боинтизом; - бомасъул; - бовиҷдон.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатмӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигиранда/худомаҷлиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1. Шиносоӣ бо тартиби гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
1.1. Шиносоӣ бо ҳуҷҷатҳо оид ба гузаштани муоинаи тиббӣ				✓							
1.2. Шиносоӣ бонамудҳои муоинаи тиббӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда				✓							
Элементи 2: Гузаштан аз муоинаи тиббӣ											
2.1. Гузаштани муоинаи тиббӣ муқаддимаӣ, ҳатмӣ, даврӣ ва ғайринавбатӣ тибқи ҷадвали тасдиқшуда											✓
2.2. Пешниҳод намудани маълумотнома/дафтарчаи беҳбудсозӣ (санитарӣ) баъди батасвибрасонӣ ба корхона/ташкilot											✓

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Намудҳои муоинаи тиббӣ:	- муқаддимаӣ; - ҳатмӣ; - даврӣ ва ғайринавбатӣ.
--------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Кор кардан дар даста	ТС 03-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур корҳои умумии мақсадноки даста, ки вазифаи умумиро бо қоидаҳои муқаррарнамудаи ташкилот ҳал мекунад, тавсиф менамояд. Коргарон дар қомеъҳои даста манфиати шахсӣ доранд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар коллективи ҳар ташкилот/корхона.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - вучуд надоранд.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ)-и ВС
1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо	1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои кор дар даста яқҷоя бо ҳамкорон.

	1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда. 1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадорӣҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузашташуда.
2. Кор кардан дар даста	2.1. Изҳори боварӣ кардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза. 2.2. Эътирофи фарқиятҳои фарҳангӣ дар даста. 2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста. 2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста.
3. Риоя кардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)	3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила. 3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифоҳӣ. 3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳӣ мувофиқ. 3.4. Таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ. 3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан. 3.6. Интихоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян. 3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муошират, алоқаманд ба шумидан (гӯшдиҳӣ); - савол додан; - муоширати хаттӣ, возеҳ ва кӯтоҳ навиштани паём, қайдҳо, мактубҳо; - ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан; - бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан; - ошкор ва воқиф шудан ба вазъияти муноқишавӣ, шикоятҳо дар доираи масъулият; - дар даста кор кардан; - гӯш додан ва шунавидан; - малакаҳои заминавии босаводона хондан; - малакаҳои худидоракунии.
Донишҳои талабшаванда:	- мақсад ва вазифаҳои кор дар даста якҷоя бо ҳамкорон; - бартариҳои кор дар даста; - воситаҳои робитаӣ; - принципҳои кори даста; - тавсифот, усул ва меъёрҳои истифодаи воситаҳои гуногуни муошират; - намудҳои қабул ва қоидаҳои рафтор дар онҳо; - мафҳуми этика ва ахлоқ; - одоби сӯҳбат ва маданияти нутқ; - симои зоҳирӣ; - хусни рафтори расмӣ ва сиёсӣ; - тарзи рафтор дар ҷойҳои ҷамъиятӣ, ҷойи кор; - одоби сӯҳбатҳои телефонӣ бо мизочон ва ҳамкорон; - калима, ибора ва услуби сӯҳбати телефонӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- ба шахси вазифааш баландтар итоат кардан; - ба дарккунӣ кӯшиш кардан;

	- бо атрофиён эҳтиромона муносибат кардан. Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - уҳдабаро; - меҳрубон; - ташаббускор.
--	---

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатгӣ ба саволҳои ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳои ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозиҳои нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян кардани мақсад ва вазифаҳо											
1.1. Муайян кардани мақсад ва вазифаҳои қор дар даста якҷоя бо ҳамкорон											✓
1.2. Муайян кардани ҷойкунонии афзалиятҳо ва иҷрои масъалаҳои алоҳида дар муҳлати таъиншуда											✓
1.3. Мувофиқа ва мутобиқ кардани уҳдадорҳои инфиродӣ барои ноилшавӣ ба мақсадҳои гузошташуда											✓
Элементи 2. Қор қардан дар даста											
2.1. Изҳори боварӣ қардан, дастгирӣ ва эҳтиром нисбати аъзоёни даста дар фаъолияти ҳаррӯза											✓
2.2. Эътирофи фарқиятҳои фарҳангӣ дар даста											✓
2.3. Ҳангоми зарурат истифода бурдани ёрии дигар аъзоёни даста											✓
2.4. Эътино (муассирӣ) ба робитаи мутақобила ва иттилоот аз ҷониби дигар аъзоёни даста											✓
Элементи 3: Риоя қардани одоб ва зебӣ (этика ва эстетика)											

3.1. Муошират намудан бо ҳамкорон боадабона, хушмуомила	√										
3.2. Истифода бурдани забон ва лаҳни мутобиқ ба вазъияти зикршуда дар робитаи хаттӣ ва ҳам шифохӣ	√										
3.3. Истифода бурдани муоширати ғайришифоҳии мувофиқ	√										
3.4. Изҳори таҳаммулпазирӣ нисбат ба фарқиятҳои фарҳангӣ ва иҷтимоӣ	√										
3.5. Истифодаи усулҳои фаъоли гӯш кардан	√										
3.6. Интиҳоби воситаи робитаи мувофиқ вобаста аз вазъияти муайян	√										
3.7. Истифодаи боодобонаи воситаҳои робита тибқи протоколҳои стандартӣ ва расму тартиби ташкилӣ	√										

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарқиятҳои фарҳангӣ:	- намудҳои саломдихӣ, хайрбод ва гуфтугӯ; - забони имову ишораҳо; - махсусияти услубҳои миллии муомилаи корӣ; - махсусияти муносибати байнифарҳангӣ.
Муоширати ғайришифоҳӣ:	- забони имову ишора; - риоя кардани фосолаи муайян байни шарикон.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Расонидани ёрии аввалия	ТС 04 – 2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур малака ва донишҳои заруриро барои расонидани ёрии аввалия ва ниғаҳдории ҳаёт дар давраи то расонидани ёрии тиббӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми арзёбии ҳолатҳои руҳдода, баргараф кардани таваккалҳои мушаххас, ҳавф ва захмҳои ба он алоқаманд.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03 – 1/01 Кор кардан дар даста.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Арзёбии ҳолати руҳдода	1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ҳатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон. 1.2. Ошкор кардани ҳодисаи нохӯш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида. 1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ. 1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин

	намудан. 1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида. 1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан.
2. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидан аз барқ ва раъд	2.1. Бартараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, ҳомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра). 2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидунонда. 2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида.
3. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ	3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ. 3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба ҷароҳат.
4. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон	4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст. 4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст. 4.3. Тахтаҷабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан.
5. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ	5.1. Додани нафаси сунъӣ. 5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина.
6. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ	6.1. Истифода бурдани усули Геймлих. 6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа.
7. Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан	7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар. 7.2. Коркарди ҷойи сӯхта.
8. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна	8.1. Санҷидани нишонаҳои зарбхӯрӣ. 8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азҳушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарҷарҳзанӣ, дилбеҳузурӣ).
9. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра	9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра. 9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ.
10. Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ	10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил. 10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб. 10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
11. Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ	11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва ҷораҳои андешида. 11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - муайян намудани хатарҳои барқӣ; - бартараф намудани хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидунонда; - истифода намудани дастурамалҳо оид ба истифодабарии асбобу таҷҳизоти барқӣ; - арзёбии вазъият ва кам кардани хунравӣ; - ошкор кардани ҳодисаи ноҳуш, захм ва арзёбии ҳолати ҷабрдида; - даъват намудани ёрии таъҷилӣ; - иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда;
-------------------------	--

	- оромона ба ҷабридида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан; - истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабридида; - бо ҷабридида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан; - истифода намудани тахтача/чӯбча барои мустаҳкам кардани шикаст; - додани нафаси сунъӣ; - масҳ кардани дил ва қафаси сина; - хондан, фаҳмидани дастурамал ва истифода бурдани он; - истифодаи воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил; - расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб; - расонидани ёрӣ ҳангоми заҳролудшавӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи беҳатарии барқӣ; - хатарҳои барқии ҳангоми кор руҳдода; - қоидаҳои бартарафкунии хатарҳои ба ҳаёти инсон таҳдидкунанда; - амалҳо оид ба начот додани ҷабридида; - дастури Ҳилоли Аҳмар оид ба принципҳои расонидани ёрии аввалия; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунравӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ ва нафасгиршавӣ; - дастурамали расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан; - дастурамали расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна ва осеб дидани сутунмуҳра; - монешавии роҳҳои нафасгирӣ/нафастангӣ; - сӯхтан (хароратӣ, кимиёвӣ, барқӣ, соишхӯрӣ); - қоида ва тартиби додани нафаси сунъӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъул; - уҳдабаро; - мушфиқ; - раҳмдил.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди қор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаггӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Арзёбии ҳолати руҳдода											
1.1. Арзёбии вазъият ва кам кардани ҳатар , ба вучуд оварандаи таваккали захмгирӣ ё беморӣ барои худ ва дигарон				✓							
1.2. Ошқор кардани ҳодисаи ноҳуш, захм, беморӣ ва арзёбии ҳолати ҷабрдида				✓							
1.3. Даъват намудани ёрии таъҷилӣ				✓							
1.4. Оромона ба ҷабрдида дар бораи ҳолати ӯ иттилоъ дода, таскин намудан									✓		
1.5. Истифода бурдани ашё ё таҷҳизоти дастрас барои худро бароҳат ҳис кардани ҷабрдида									✓		
1.6. Бо ҷабрдида босаброна муошират карда, ҳамдардӣ ва эҳтиром зоҳир намудан									✓		
Элементи 2:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб دیدан аз барқ ва раъд											
2.1. Баргараф намудани таъсири омилҳои хавфнок (аз таъсири ҷараёни барқӣ озод кардан, ҳомӯш кардани либосҳои сӯхта, аз об дур кардани ҷабрдида ва ғайра)									✓		
2.2. Муайян намудани характери зарари ба ҳаёти ҷабрдида бештар таҳдидунонда									✓		
2.3. Иҷро намудани пайдарпайии амалҳо оид ба наҷот додани ҷабрдида									✓		
Элементи 3:Расонидани ёрии аввалия ҳангоми хунаравӣ											

3.1. Расонидани ёрӣ дар боздошти хунравӣ									√		
3.2. Истифодаи фишороварии мустақим ба чароҳат									√		
Элементи 4: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми шикасти устухон											
4.1. Беҳаракат кардани қитъаи шикаст									√		
4.2. Карахт кардани қитъаи шикаст									√		
4.3. Тахтачабандӣ (шинагузорӣ) кардани узви шикастаи бадан									√		
Элементи 5: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ғарқшавӣ											
5.1. Додани нафаси сунъӣ									√		
5.2. Гузаронидани масҳи мустақим ба қафаси сина									√		
Элементи 6: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми нафасгиршавӣ											
6.1. Истифода бурдани <i>усули Геймлих</i>									√		
6.2. Такрор кардани усул то аз нойи нафас баромадани монеа									√		
Элементи 7: Расонидани ёрии аввалия зимни сӯхтан											
7.1. Баровардан ба ҷойи беҳатар									√		
7.2. Коркарди ҷойи сӯхта									√		
Элементи 8: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми зарбхӯрии майна											
8.1. Санчидани нишонаҳои зарбхӯрӣ									√		
8.2. Муайян кардани нишонаҳо (азхушравӣ, аз даст додани тамоюлот, хирашавии хотира, сарчархзанӣ, дилбеҳузурӣ)									√		
Элементи 9: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми осеб дидани сутунмуҳра											
9.1. Иҷрои амали дуруст ҳангоми гумонбарии осеби сутунмуҳра									√		
9.2. Зоҳир намудани эҳтиёткорӣ ҳангоми додани нафаси сунъӣ									√		
Элементи 10: Расонидани ёрии аввалия ҳангоми ҳолатҳои фаврии ғайримуқаррарӣ											
10.1. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи дил									√		
10.2. Расонидани ёрӣ ҳангоми сактаи асаб									√		
10.3. Расонидани ёрӣ ҳангоми захролудшавӣ									√		

Элементи 11: Иттилоъ додан ба кормандони тиб оид ба расонидани ёрӣ										
11.1. Иттилоъ додан оид ба вақт ва чораҳои андешида									√	
11.2. Иттилоъ додан оид ба дорувориҳои истифодашуда									√	

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Хатар –	- қисмонӣ; - биологӣ; - кимиёвӣ; - марбут ба омили инсонӣ.
Усули Геймлих –	Тартиби амал ҳангоми расонидани ёрӣ ба нафасгиршуда: - бояд аз паси чабрдида истода (агар ҳанӯз рост истода ва ба хуш бошад), бо дастон ўро дар бар гирифтанд; - як дастро мушт карда, бо он тарафе, ки ангушти калон дорад, ба шиками чабрдида дар сатҳи байни нофу қавсаҳои тахта (қабурға)-ҳо гузоштан; - кафи дигар дастро ба болои мушт гузошта, бо тапишдиҳии зуд ба боло бо мушт ба шикам зер мекунад; - дастро баробари ин якбора аз оринч қат мекунад, лекин қафаси синаи чабрдидаро зер кардан лозим нест; - ин усулро ҳангоми зарурат чанд маротиба такрор мекунад, то роҳи нафас кушода шавад; - агар роҳи нафас кушода шавад, нафасгирии одам барқарор мешавад ва рангу рӯяш муътадил мегардад.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ		ТС 05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди шиносӣ бо технологияи иттилоотиро дар сатҳи заминавӣ - кор бо муҳаррири матнӣ ва графикӣ, почтаҳои электронӣ, ҷустуҷӯ ва бозкашии (скачивание) иттилоотро аз Интернет тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:		
- қобили истифода ба ҳар корманд.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):		
- тавониستاني хондан ва навистан.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Шиносӣ бо сохти компютер	1.1. Шиносӣ бо функсияҳо (амалкардҳо)-и қисмҳои асосии компютери фардӣ . 1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер .	
2. Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»	2.1. Омода намудани компютер ба кор. 2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) . 2.3. Кор кардан бо файлҳо. 2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракунии .	
3. Кор кардан дар барномаи офисӣ	3.1. Кор кардан дар барномаи «WORD». 3.2. Кор кардан дар барномаи «POWER POINT». 3.3. Кор кардан бо муҳаррири матнӣ. 3.4. Кор кардан бо муҳаррири графикӣ.	

4. Пайваст ва истифода намудани «Интернет»	4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет. 4.2. Кор кардан бо <i>хадамоти ҷустуҷӯӣ</i> чиҳати дарёфти маълумот/иттилоот. 4.3. Кор кардан бо <i>браузерҳо</i>.
5. Кор кардан бо почтаҳои электронӣ	5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ). 5.2. Ирсол ва қабул намудани мактубҳо тариқи почтаи электронӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- пайваст кардани таҷҳизоти компютерӣ; - муайян намудани наслҳои компютерҳо; - кор кардан бо қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер, манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - истифода намудани компютерҳо ва барномаҳои он; - кор кардан бо ҳомили файлҳо; - кор кардан бо барномаҳои зиддивирӯсӣ; - сохтани файлҳо ва сабт кардани онҳо дар компютер; - сохтани файли «WORD» дар компютер ва сабт кардани он; - сохтани файли барномаи «POWER POINT» ва сабт кардани он; - чоп кардани ҳуҷҷатҳо дар компютер; - ворид намудани расм ва графикҳо дар барномаҳои офисӣ; - ҷӯрсозии параметрҳои Интернет; - боргирии маълумот аз Интернет; - кор кардан бо ҷустуҷӯгарҳо (браузерҳо)-и Интернет; - кор кардан бо мессенҷерон; - қабул, ирсол ва эътиноӣ (игнорировать) мактубҳои почтаи электронӣ;
Донишҳои талабшаванда:	- наслҳои компютерҳо; - қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер; - гурӯҳи тугмаҳо (клавишҳо); - функсияҳои қисмҳои иловагӣ (принтер, сканер), манбаи тағзияи муттасил (UPS) ва ғайра; - системаи амалиётии компютер; - драйверҳои қисмҳои иловагӣ; - лавҳаи идоракунии ва дохилшавӣ ба он; - намудҳои барномаҳои офисӣ; - тарзи насб кардани барномаҳои офисӣ дар компютер; - тартиби кори барномаҳои офисӣ; - дастрас намудани барномаҳои офисӣ аз Интернет ва ширкати истеҳсолкунанда; - таҷҳизот ва дастгоҳ барои пайвастшавӣ ба хатти Интернет; - тарзи бехатар кор кардан дар шабакаи Интернет; - хадамоти ҷустуҷӯӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ; - кибернетика ва кибертерроризм ва пешгири аз онҳо; - намудҳои мессенҷерон ва тарзи кори онҳо; - почтаи электронӣ ва тарзи дурусти истифодаи он; - бехатарӣ ва ҳифзи маълумот ҳангоми кор бо почтаҳои электронӣ ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор;

	- масъул; - эҳтиёткор.
--	---------------------------

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушхотидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусохиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччагҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Шиносой бо сохти компютер											
1.1. Шиносой бо функсияҳои қисмҳои асосии компютери фардӣ			√								
1.2. Кор кардан бо қисмҳои иловагии компютер	√		√								
Элементи 2: Кор кардан дар барномаи «WINDOWS»											
2.1. Омода намудани компютер ба кор	√										
2.2. Истифода намудани гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура)	√										
2.3. Кор кардан бо файлҳо	√										
2.4. Кор кардан бо лавҳаи идоракуни	√										
6. Элементи 3: Кор кардан дар барномаи офисӣ											
3.1. Кор дар барномаи «WORD»		√									
3.2. Кор дар барномаи «POWER POINT»								√			
3.3. Кор бо муҳаррири матнӣ		√									
3.4. Кор бо муҳаррири графикӣ		√									
Элементи 4: Пайваст ва истифода намудани «Интернет»											
4.1. Истифода намудани таҷҳизоти васлгарӣ барои пайвастшавӣ бо Интернет	√										
4.2. Кор кардан бо ҳадамоти ҷустуҷӯӣ ҷиҳати дарёфти маълумот/иттилоот	√										
4.3. Кор кардан бо браузерҳо	√										
Элементи 5: Кор кардан бо почтаҳои электронӣ											

5.1. Бақайдгирӣ дар почтаи электронӣ (почта, шабакаҳои иҷтимоӣ)	√										
5.2. Ирсоли ва қабули намунаҳои мактубҳои тариқи почтаи электронӣ	√										

Нависонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Компютери фардӣ (КФ):	- компютере, ки онро танҳо як одам истифода мебарад (ё соҳибӣ мекунад) (аз калимаи «personal», яъне барои як фард)
Қисмҳои асосӣ ва иловагии компютер:	<i>қисмҳои асосии компютер:</i> - монитор; - блокаи системавӣ; - ҳарфкалид (клавиатура); - мушак. <i>қисмҳои иловагии компютер:</i> - принтер; - УПС; - овозбарор; - гӯшмонак (наушник); - сканер; - ёдгори/флеш-захирашаро (накопитель); - модем.
Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура):	- тақсими тугмачаҳо (клавишҳо)-и ҳарфкалид (клавиатура) дар асоси функсия ва ҷойгиршавии онҳо. Гурӯҳи тугмачаҳо (клавишҳо) дар ҳарфкалид (клавиатура) тақсим мешавад: - ба иловагӣ, алифбой–рақамӣ, хизматӣ, функционалӣ, барои кор бо курсор муқарраргардида.
Лавҳаи идоракунии:	- қисмати истифодашавандаи интерфейси Microsoft Windows, ки иҷрои амалҳои асосӣ оид ба ҷӯрсоии система, ҷун иловакунии ва ҷӯрсоии дастгоҳ, насб ва деинсталлятсияи (интисоби)-и барномаҳо, идоракунии баҳисобгирии сабтҳо, воридкунии имконоти махсус ва инчунин, якҷанд амалҳои дигари марбут ба идоракунии системаро имкон медиҳад.
Ҳадамоти ҷустуҷӯи Интернет:	- yandex; - google; - yahoo; - bing ва ғайра.
Браузер - ин:	- барномае, ки бо ёрии он веб-саҳифаҳо аз назар гузаронида мешаванд. Новобаста аз он, ки намунаҳои гуногуни браузер зиёданд, мазмуни қисми онҳо ин - қушодани сомонҳо мебошад. Барои ин, дар ҳар браузер сатри нишонигӣ вуҷуд дорад-майдон, ки дар он номгӯи сомон барои қушодашавии он ҷоп/навишта мешавад.

Воҳидҳои салоҳияти заминавӣ (базавӣ)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	LB-01-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қатъиян риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва қоидаҳои бехатарии зидди сӯхторро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: дар ҳама ҷойҳои корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 01-1/01 Гузаштан аз муоинаи тиббӣ; - ТС 04-2/01 Расонидани ёрии аввалия.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат	1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат. 1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор. 1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона.
2. Риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ	2.1. Гузаштан аз дастурдиҳӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи бехатарӣ. 2.2. Истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ . 2.3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии барқӣ . 2.4. Риоя намудани қоидаҳои бехатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ.
3. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор	3.1. Риоя намудани қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот. 3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал.

Малакаҳои талабшаванда:	- кор кардан мувофиқи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷои кор; - истифодаи либоси махсуси корӣ ва воситаҳои ҳимоявӣ; - шинос шудан бо санадҳои меъёрии техникии ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - пайдо намудани маълумот оид ба тартиботи дохилии ташкилот/корхона; - гирифтани иҷозат барои иҷрои корҳо аз рӯи супоришнома ва ё амр; - истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ тибқи талаботи муассиса/ташкилот; - истифодаи воситаҳои муҳофизатии барқӣ; - санҷидани ҳолати коршоямии воситаҳои ҳимоявӣ; - истифода бурдани системаи эҳтиётӣ; - истифодаи воситаҳои оташнишонӣ тибқи дастурамал ва таъйинот; - расонидани ёрии аввалия ҳангоми сӯхтан.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - санадҳои меъёрии техникии ҳуқуқӣ ва санадҳои маҳаллии меъёрию ҳуқуқии ҳифзи меҳнат; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - тартиботи дохилии ташкилот/корхона оид ба ҳифзи меҳнат; - намудҳои дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ;

	- қоидаҳои беҳатари барқии ташкилот; - қоидаҳои беҳатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ; - қоидаҳои истифода бурдани воситаҳои ҷимояи эҳтиётӣ; - қоидаҳои беҳатари сӯхтори ташкилот; - қоидаҳои тахлиии одамон (кӯчонидан) ҳангоми вазъиятҳои фавқулода; - сабабҳои сар задани сӯхтор ва пешгирӣ аз онҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - тозагор; - масъулнок; - ӯҳдабаро; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъовари далалҳо

Элементҳо ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъовари хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҷиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далалҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат											
1.1. Риоя намудани талаботи дастурамалҳо оид ба ҳифзи меҳнат	√		√								
1.2. Риоя намудани меъёрҳо ва қоидаҳои кор	√			√							
1.3. Риоя намудани тартиботи дохилии ташкилот/корхона	√			√							
Элементи 2: Риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарӣ											
2.1. Гузаштани дастурдихӣ (муқаддимаӣ, ибтидоӣ, ҷорӣ) оид ба техникаи беҳатарӣ	√		√								
2.2. Истифода намудани либосҳои махсус ва воситаҳои муҳофизатӣ	√		√								
2.3. Риоя намудани қоидаҳои беҳатари барқӣ	√		√								
2.4. Риоя намудани қоидаҳои беҳатарӣ ҳангоми кор бо асбоб ва таҷҳизоти корӣ	√		√								
Элементи 3: Риоя намудани қоидаҳои беҳатари зидди сӯхтор											

3.1. Риоя намудани қоидаҳои беҳатарии зидди сӯхтори тартиботи дохилии ташкилот	√			√							
3.2. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ тибқи дастурамал	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қоидаҳои техникаи беҳатарӣ -ин:	- системаи чорабиниҳои муташаккилона, санадҳои меъёрӣ, воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи таъсири омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргар.
Гузаштани дастурдиҳӣ оид ба техникаи беҳатарӣ – маъно дорад:	- қабл аз иҷозатдиҳии коргар ба иҷрои вазифаи худ сардор ва шахсони масъул оид ба беҳатарӣ уҳдадоранд бо одам ва корманд дастурдиҳии техникаи беҳатариро гузаронанд ва имзои дастургирандаро дар журнали техникаи беҳатарӣ ба қайд гиранд. Қоидаи мазкур–шарти ҳатмии муносибатҳои меҳнатӣ, батартибдаровардашудаи Кодекси меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошад. Гузаштани он ҳатто ба роҳбари ширкат ҳатмист. Танҳо баъди шиносӣ бо дастур оид ба техникаи беҳатарӣ кормандро метавон ба иҷрои корҳо иҷозат дод.
Либоси махсус – ин	- сарпӯшҳо, шим, комбинезон, камзӯл, дастпӯш, пойафзол ва монанди инҳо, яъне он чизҳое, ки ба предметҳои либос тааллуқ доранд ва барои аз омилҳои хатарноки беруна муҳофизат кардани ҳаёт ва саломатии кормандон дар раванди иҷрои корҳо таъйинот доранд.
Қоидаҳои беҳатарии барқӣ - ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи расиш ба қисмҳои ҷараёнгузар ва таъсиррасонии он ба коргар.
Воситаҳои муҳофизатии барқӣ -ин:	- воситаҳои ҳимоявӣ аз зарбаи ҷараёни барқӣ барои таъмини беҳатарии барқӣ пешбинишуда. Ба онҳо тааллуқ доранд: - мила (штанга) – ҳои оиққунанда; - анбӯри оиққунанда; - ҷараённамоҳо; - дастақҳои диэлектрикӣ, калӯши одӣ, калӯши соқдор; - қолинчаҳои диэлектрикӣ ва пояҳои оиққунанда; - тавораҳои ҳимоявӣ (защитные ограждения) (пардаҳо); - заминваслаҳои сайёр; - аломат ва овезаҳои беҳатарӣ ва ғ.
Қоидаҳои беҳатарӣ аз сӯхтор –ин:	- системаи тадбирҳои муташаккилонаи воситаҳои техникӣ ва усулҳои пешгирикунандаи ҳолати хатари оташ, барҳамдиҳии он ва таъсиррасонии омилҳои хатарноки истеҳсолӣ ба коргарон.
Воситаҳои сӯхторхомушкунӣ –ин:	- воситаи махсуси дар ихтиёрдошта ва инчунин, асбобу анҷоми истифодашаванда барои оташнишонӣ (ҷумаки оташнишонӣ (гидрант), рӯдаҳои оташнишонӣ, оташнишонак, кум, об, чангаки сӯхторнишонӣ, мисрон (лом), бел, сатил ва ғайра).

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист/экология	LB 08-1/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани вайронкунии муҳити зист дар фаъолияти корхонаҳои саноати сабук, зарари экологӣ ва иҷрои чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зистро тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми кор дар корхонаҳои ресандагӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста; - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайян намудани мушкilotи муҳити зист дар фаъолияти корхона	1.1. Шинос шудан бо стандартҳо ва қоидаҳои экологӣ. 1.2. Муайян намудани таъсири манфии корхона ба муҳити зист.
2. Муайян намудани зарари расонидашуда ба муҳити зист	2.1. Арзёбӣ намудани зарари расонидашудаи корхона ба муҳити зист. 2.2. Арзёбӣ намудани муфассали зарар аз рӯи намуди маҳсулот ва раванди технологӣ.
3. Бартараф намудани таъсири манфӣ ба муҳити зист	3.1. Коркард намудани чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист. 3.2. Истифода намудани дастурҳо оид ба ҳифзи муҳити зист. 3.3. Ташаккул додани <i>фарҳанги экологӣ</i> .

Малакаҳои талабшаванда:	- муайян намудани мутобиқати фаъолияти корхона ба меъёрҳои экологӣ; - риоя намудани меъёрҳои экологӣ; - муайян намудани мувофиқати технологияҳои истифодашаванда, истифодаи ашёи хом ва сӯзишворӣ, схемаҳои истифодашавандаи тозакунии обҳои партовӣ ва партовҳои ҳавоӣ ба меъёрҳои экологӣ; - муайян кардани манбаъҳои асосии ифлосшавии муҳити зист; - истифода намудани усулҳои арзёбии муфассали зарар; - назорат намудани бехатарии экологии корхона аз рӯи намудҳои маҳсулот ва равандҳои технологӣ; - пешгирӣ намудани вайроншавии меъёрҳои экологӣ; - ҷорӣ намудани истифодаи такрории ашёи хом, маҳсулот ва масолеҳи сарфшаванда; - тоза кардани ҳаво бо истифода аз вентилятсияи ихроҷӣ; - истифода бурдани воситаҳои тозакунандаи аз ҷиҳати экологӣ тоза; - андешидани тадбирҳо оид ба кам кардани ифлосшавии сунъӣ (антропогенӣ) ба муҳити зист.
Донишҳои талабшаванда:	- заминаи ҳуқуқии ҳифзи муҳити зист барои корхонаҳои саноати сабук; - қонунгузорӣ оид ба сарфаи энергия; - дастурҳо оид ба ҳифзи муҳити зист дар корхона; - меъёрҳои экологӣ барои корхонаҳои саноати сабук; - намудҳои захираҳои табиӣ; - таснифоти омилҳои зарарноки антропогенӣ; - қонунҳои умумии таъсири омилҳои муҳити зист ба организмҳои

	зинда; - манбаъҳои асосии ифлосшавии муҳити зист; - усулҳои арзёбии муфассали зарар. - сабаҳои пайдоиши бӯҳрони экологӣ; - чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист; - мушкилоти экологӣ ва алоқаи онҳо бо шароити табиӣ-худудӣ ва иҷтимоию иқтисодӣ; - роҳҳои истифодаи оқилонаи энергияи барқӣ ва гармӣ, сӯзишворӣ, оби хунук ва гарм, ашёи хом; - чораҳое, ки ба пешгирӣ ва кам кардани таъсири зараровар ба муҳити зист нигаронида шудаанд; - усулҳои кам кардани партовҳои зарарнок ба атмосфера, тоза кардани обҳои партов аз моддаҳои ифлоскунанда, коркард ва партов ва корбарӣ бо пасмондаҳо (утилизатсия); - принципҳои эҷоди технологияҳои каммасраф дар соҳаҳои гуногуни саноат, ҳаёти ҳаррӯза; - мафҳуми фарҳанги экологӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - масъулиятнок; - сабрнок; - поквичдон.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳафти ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани мушкилоти муҳити зист дар фаъолияти корхона											
1.1. Шинос шудан бо стандартҳо ва қоидаҳои экологӣ				√							
1.2. Муайян намудани таъсири манфии корхона ба муҳити зист				√							
Элементи 2: Муайян намудани зарари расонидашуда ба муҳити зист											
2.1. Арзёбӣ намудани зарари расонидашудаи корхона ба муҳити зист				√							

2.2. Арзёбӣ намудани муфассали зарар аз рӯи намуди маҳсулот ва раванди технологӣ				√							
Элементи 3: Бартараф намудани таъсири манфӣ ба муҳити зист											
3.1. Коркард намудани чорабиниҳо оид ба ҳифзи муҳити зист				√							
3.2. Истифода намудани дастурҳо оид ба ҳифзи муҳити зист				√							
3.3. Ташаккул додани <i>фарҳанги экологӣ</i>				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Фарҳанги экологӣ - ин:	- дараҷаи дарки одамон нисбат ба табиат, олами атроф ва баҳо додан ба мавқеи онҳо дар коинот, муносибати одам ба олам, қобилияти одамон дар фаъолияти амалӣ истифода бурдани дониш ва малакаи экологии худ.
-------------------------------	---

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Муошират кардан бо забони хоричӣ дар сатҳи заминавӣ		LB 02-2/01
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур, маҳорат ва дониши зарурӣ барои фаҳмиш ва истифодаи фарқкунанда аз забони тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва ғ.) дар мисоли истифодаи ифодаҳое, ки доимӣ дар ҷои кор (саломдихӣ, хайрухуш, бахшиш ва ғ.) маъмуланд, инъикос мекунад.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: кормандони ҳама сатҳҳои соҳаи мазкур.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): надорад.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС	
1. Муоширати боадабона бо мизочон/фармоишгарон	1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур. 1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон. 1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад. 1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур.	
2. Муошират кардан бо мизочон/фармоишгарон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор	2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират . 2.1. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифохӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- малакаҳои робитавӣ ва байнишахсии муоширати ҳалимона бо ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон;
-------------------------	---

	- истифода намудани калимаҳои асосӣ, ибораҳо, ифодаҳои кӯтоҳ ва рақамҳо, барои муошират бо мизочон/фармоишгарон зарур, мувофиқ ба ҷои корӣ мушаххас; - истифода намудани забони имову ишора ё луғат; - талаффуз намудани калимаҳо ва ибораҳо барои иҷрои кор; - талафузи номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус бо забони омӯхташаванда; - талафузи номгӯӣ асбоб ва таҷҳизотҳо, нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Донишҳои талабшаванда:	- алифбои забони омӯхташаванда; - оид ба масъалаҳои робитаҳои фарҳангӣ, роҳ надодани таҳқиқҳои тасодуфӣ ба ҳамкасбон ё шарикон; - қоидаҳои талаффузи калимаҳо ва ибораҳо; - номҳои таҷҳизоти муҳофизати шахсӣ ва либоси махсус; - номгӯӣ асбоб ва таҷҳизотҳо бо забони хориҷӣ; - нишонаҳо дар аломатҳои огоҳкунанда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - ҳалим; - мушфиқ; - ташаббускор; - сабӣу кӯшиш кардан барои омӯзиши забонҳои хориҷӣ.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳатӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муоширати боадабона бо мизочон/фармоишгарон											
1.1. Муайян кардани забони мушаххас барои муошират зарур.				√							
1.2. Истифодаи ибораҳои одии маъмулан истифодашавандаи одоб (салому алейк, хайру хуш, маъзарат, сипосгузорӣ) бо мизочон/фармоишгарон.				√							
1.3. Истифодаи забони имову ишора ё луғат, агар монеаи забонӣ пайдо шавад.				√							

1.4. Истифодаи захираҳои мувофиқ ва мурочиат ба ёрии ҳамкорон - донандагони забони мазкур				√							
Элементи 2: Муошират кардан бо мизоҷон/фармоишга-рон бо забони фарқкунанда аз тоҷикӣ (русӣ, англисӣ ва диг.), барои иҷрои корҳои рӯзмарра дар ҷои кор											
2.1. Фаҳмидан ва истифода бурдани калимаҳои калидӣ, ибораҳои кӯтоҳ ва имову ишораҳо барои давом додани муошират				√							
2.2. Истифодаи ҳама гуна усулҳои визуалӣ барои беҳтар ва иваз кардани муоширати шифоҳӣ				√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ибораҳои маъмули зуд-зуд истифодашаванда:	- субҳ ба хайр; - корхоятон чи тавр? - то боздид; - ба шумо чӣ кумак карда метавонам? - бубахшед ман шуморо намефаҳмам; - Шумо бо забони...гап мезанед? ва ғайра.
Захираҳои мувофиқ:	- дафтарча барои қайди ёдоштҳо, сабти калимаҳо, абзорҳо барои афзун кардани луғат; - луғатҳои гуногун (мавзӯӣ, касбҳои ҷудогона, бо расмҳо ва ғ.); - китобчаҳо (брошюраҳо); - имзоҳо бо тавзеҳот; - сомонаҳо барои тарҷума.
Муошират:	- маслиҳатҳо ва эзоҳ додан; - пешниҳод намудани маълумотҳо, монанди: соати корӣ, намуди кор, нархнома ва ғ.; - кумак дар доираи вазифаҳои худ, инчунин ба ҳамкорон/мизоҷон аз рӯи хоҳиши онҳо; - фаҳмондан ва таъмин кардани самтҳои одӣ ва ғ.
Усулҳои визуалӣ (дидорӣ):	- қайд, нишон додани иттилооти зарурӣ дар хуччатгузорӣ, хуччатҳо ва нақшаҳо; - истифодаи калкулятор барои арзиши музди кор ва хароҷотҳои муайян; - истифода намудани забони имову ишора; - нишон додани ашёи мушаххас.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Таъмин намудани мошини ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта)		LI 8151-01-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди таъмин намудани мошини ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта) дар мошинаҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - таъмин намудани мошини ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик, пилта).		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - СВ 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Таъмин кардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ бо нахҳо (пилта ва пиллик)	1.1. Муайян кардани навъ ва сифати пиллик ва пилтаи гузошташуда. 1.2. Гузоштани пиллик ва пилта ба душоҳаи ҷангакдори мошини ресандагии ҳалқагӣ. 1.3. Гузаронидани пиллик ва пилта ба механизми ресандагии мошини ҳалқавӣ.	
2. Таъмин кардани мошинҳои ресандагии пневматикӣ бо пиллик ва пилта	2.1. Мустаҳкам кардани бордон (бункер) дар қисми берунаи мошина ва гузоштани пиллик, пилта. 2.2. Пайвасти кардани ҳавои фишурдашуда дар мошинҳои ресандагии пневматикӣ .	
3. Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошини ресандагӣ ва гузоштан ба аробачаи махсус	3.1. Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинҳои ресандагӣ ва иваз кардани найчаҳои ҳолӣ (шпулҳо). 3.2. Санчидани сифати калобаҳои тайёр аз надоштани нуқсонҳо. 3.3. Гузоштани калобаҳои тайёр ба аробачаҳо ва тозаю озод карда гирифтани ғалтакҳо.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - истифода намудани дастурамали истеҳсолкунанда барои гузоштани пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагӣ; - таъмини кори бефосилавии мошинҳо ва бехатарии он; - муайян кардани камбудии нуқсонҳои пиллик ва пилта ва ришта аз хатарҳои эҳтимолӣ; - кор кардан дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - санчидани системаи барқии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - кор кардан мувофиқи дастурамали вазифавӣ; - риоя намудани тартиботи корхона ва тозагӣ дар ҷойи кор.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ҳангоми гузоштани пиллик ва пилта; - таърихи пайдоиши мошинҳои ресандагӣ; - намудҳои мошинҳои ҳалқагии ресандагӣ; - технология ва амалиётҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - асосҳои мошинҳои ҳозиразамони ресандагии ҳалқагӣ; - сохти пиллик ва пилта ва калобаҳо;

	- намуд ва сифати нахи гузошташаванда; - намуд ва тарзи кори душоҳаи чангақдор; - тартиби гузоштани пиллик ва пилта ва гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда; - дастурамал оид ба гузоштан ва истифодаи мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - сохт ва тарзи кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - дастурамал оид ба пайвасти хаттӣ ҳавоӣ фишурдашудаи мошинаи пневматикӣ; - тартиби гирифтани калобаҳо.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди махсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Таъмин кардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ бо нахҳо (пилта ва пиллик)											
1.1. Муайян кардани навъ ва сифати пиллик ва пилтаи гузошташуда	√			√							
1.2. Гузоштани пиллик ва пилта ба душоҳаи чангақдори мошини ресандагии ҳалқагӣ	√			√							
1.3. Гузаронидани пиллик ва пилта ба механизми ресандагии мошини ҳалқагӣ	√			√							
Элементи 2: Таъмин кардани мошинҳои ресандагии пневматикӣ бо пиллик ва пилта											
2.1. Мустаҳкам кардани бордон (бункер) дар қисми берунаи мошина ва гузоштани пиллик ва пилта	√			√							
2.2. Пайваст кардани ҳавоӣ фишурдашуда дар мошинҳои ресандагии пневматикӣ	√			√							

Элементи 3: Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинаи ресандагӣ ва гузоштан ба аробачаи махсус											
3.1. Гирифтани калобаҳои тайёр аз мошинҳои ресандагӣ ва иваз кардани найчаҳои ҳолӣ (шпулҳо)	√			√							
3.2. Санҷидани сифати калобаҳои тайёр аз надоштани нуксонҳо	√			√							
3.3. Гузоштани калобаҳои тайёр ба <i>аробачаҳо</i> ва тозаю озод карда гирифтани ғалтакҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ - ин:	- таҷҳизоти бофандагӣ, ки барои ресандагии масолеҳи нахдор (пиллик, пилта ва нахҳои кимиёвӣ) ба ресмон таъин шудааст. Ин дастгоҳ барои тунук кардани маҳсулоти нимтайёр ва шакл додани лента, печонидани ришта ва дар охир ба баста печонидани он истифода мешавад. Пиллик (ё реза), ки аз чарх кушода шудааст, ба дастгоҳи кашидан ворид мешавад. Ҳангоми аз он баромадан риштаро ба зерӣ даванда мебаранд ва ба қоб печонда, ба меҳвар мегузоранд. Даванда дар атрофи ҳалқа бо суръати камтар аз меҳвар давр мезанад. Тафовути суръати гардиши меҳвар ва даванда яке аз шартҳои печонидани он мебошад. Чуфти ҳалқаи даванда ҳамзамон гардиширо таъмин мекунад. Калоба бо коэффитсиенти гардиши 50–140 истеҳсол мешавад; суръати гардиши шпиндель ба 20—22 ҳазор чархзанӣ мерасад, диаметри ҳалқаҳо ба 30—70 мм мерасад.
Мошинҳои ресандагии пневматикӣ - ин:	- навъи маҳсули таҷҳизоти ресандагӣ, ки барои ресандагии маводи нахдор (пиллик, пилта ва нахҳои кимиёвӣ) ба ресмон пешбинӣ шудааст. Хусусияти асосии фарқкунандаи ин мошинҳо истифодаи ҳавои фишурда барои шакл додан ва печонидани ришта мебошад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	LI 8151-02-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ ва гузаронидани онро ба режими корӣ ба назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур:	
- ҳангоми ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ):	
- LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;	
- LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта).	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС

1. Аз назар гузаронидани амалиётҳои ҳар як қисмҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	1.1. Назорат кардан бо сохти умумӣ ва принципҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 1.2. Иҷро кардани амалиётҳои ҳар як қисмҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.
2. Омода намудани асбобу олати кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	2.1. Интиҳоб намудани асбобу олати корӣ барои санҷиш. 2.2. Гузаронидани санҷиши кушоди қисмҳои кории мошинҳо. 2.3. Тоza кардани қисмҳои кории мошинҳо аз ҷанг, ифлосӣ ва пасмондаҳои пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин. 2.4. Муайян ва бартраф кардани нуқсонҳои ошкоршуда.
3. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	3.1. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ дар речаи санҷишӣ . 3.2. Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 3.3. Назорат намудани кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.
4. Омода намудани асбобҳои корӣ дар назди мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	4.1. Омода кардани асбобҳои кории оператори мошини ресандагӣ. 4.2. Тайёр кардани ғалтакҳо бо пиллик ва тағораҳои пилтадор.
5. Иваз кардани тағора бо лента, ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	5.1. Иваз кардани тағораҳои пилтадор ба тағораҳои холишуда. 5.2. Тоza кардани ғалтакҳо ва тағораҳои озодшуда. 5.3. Гирифтани пиллик ва пилтаҳои кандашудаи кӯтоҳи пахтагин аз ғалтакҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи беҳатарӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - муайян намудани корношоямиҳо ва қисмҳои ифлосшуда; - ба ҳаракат даровардан ва хомӯш намудани мошинҳои ресандагӣ; - шинос шудан оид ба раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ (суръати гардиш, кашиши пиллик ва пилта); - омӯхтан ва фаҳмидани ҳуҷҷатҳои техникӣ; - истифода кардани асбобҳои корӣ аз рӯи дастурамал; - иваз намудани ғалтакҳо ва тағораҳои пилтадор; - кор кардан мувофиқи дастурамали вазифавӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи беҳатарӣ ҳангоми кор ва идора намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ (суръати гардиш, кашиши нах); - қоидаҳои истифодабарӣ ва сохти мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - аҳамияти истифодаи маводи муҳофизати инфиродӣ (СИЗ); - марҳилаҳои асосии раванди кори мошини ресандагӣ (кушодан, тоza кардан, кор кардан, кашидан, печонидан); - тарзи корӣ мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - тавсифномаи техникаи мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - ҷадвали мунтазам тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки) наварди фишори (валик) қисмҳои кории мошинҳои

	ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - тартиби омода ва иваз намудани ғалтакҳо ва тағораҳои пилтадор дар мошинҳои ресандагӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳафти ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Аз назар гузаронидани амалиётҳои ҳар як қисмҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
1.1. Назорат кардан бо сохти умумӣ ва принсипҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
1.2. Иҷро кардани амалиётҳои ҳар як қисмҳои мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
Элементи 2: Омода намудани асбобу олати кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
2.1. Интиҳоб намудани асбобу олати корӣ барои санҷиш	√			√							
2.2. Гузаронидани санҷиши кушоди қисмҳои кории мошинҳо	√			√							
2.3. Тоza кардани қисмҳои кории мошинҳо аз ҷанг, ифлосӣ ва пасмондаҳои пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин	√			√							
2.4. Муайян ва бартраф кардани нуқсонҳои ошкоршуда	√			√							
Элементи 3: Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											

3.1. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ дар речани санҷишӣ	√			√							
3.2. Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
3.3. Назорат намудани кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
Элементи 4: Омода намудани асбобҳои корӣ дар назди мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
4.1. Омода кардани асбобҳои кори оператори мошини ресандагӣ	√			√							
4.2. Тайёр кардани ғалтакҳо бо пиллик ва тағораҳои пилтадор	√			√							
Элементи 5: Иваз кардани тағора бо лента, ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
5.1. Иваз кардани тағораҳои пилтадор ба тағораҳои холишуда	√			√							
5.2. Тоza кардани ғалтакҳо ва тағораҳои озодшуда	√			√							
5.3. Гирифтани пиллик ва пилтаи кандашудаи кӯтоҳи пахтагин аз ғалтакҳо	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Қисмҳо ва васлҳои асосии мошини ресандагӣ – ин:	- хокаи нонпазӣ барои нарм кардани маводи пиллик ва пилта ва тоза кардани он аз ифлосҳои беруна; - миксер барои омехта кардани навҳои гуногуни пиллик ва пилта дар таносуби додашуда; - вендер - риштаи тайёрро ба бобинҳо ё катҳо шамол медиҳад; - қисмҳои ёрирасон ва агрегатҳои дастгоҳи ресандагӣ: дастгоҳи тозакунанда, конвейерҳо, асбобҳои назорати сифат.
Мошинро дар речани санҷиш ба кор дароред – ин:	- маънои онро дорад, ки он бо функсияҳои маҳдуд ё дар муҳити тақдидшуда барои санҷиши функсия ва муайян кардани мушкilotи эҳтимоли ғайр аст.
Асбобҳои корӣ – инҳо:	- ҳалқабанд барои ресмони кандашуда; - чуткаи хурд, чангак, сими борики махсус; - тағора (таз); - қутии филизӣ ё ҳалтаи пахтагин барои гирифтани нахҳои кандашудаи пахтагин.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ		LI 8151-03-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Назорат кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ	1.1. Назорат намудани пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ. 1.2. Мушоҳидаи кардан ба кашиши пиллик (ровница) ва тофта тарангкунии пиллик ва пилта. 1.3. Назорат ва танзим кардани тамоми нишондодҳо дар раванди технологияи ресандагӣ.	
2. Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	2.1. Иҷро кардани амалиётҳои гузоштан, кушодани пиллик ва пилта, ташаккули торҳои нахдор, дароз кардан ва тофта печонидан. 2.2. Назорат ва танзими нишондодҳо дар тамоми раванди корҳои ресандагӣ.	
3. Риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	3.1. Муайян кардани чадвали давра ба давра тоза кардани мошинҳо аз пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин. 3.2. Гузаронидани корҳои тозакунии мошинҳои ресандагӣ мувофиқ бо дастурамалӣ техникӣ.	
4. Иваз намудани тағораҳо бо пилта, ғалтак бо пиллик ва ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	4.1. Қабул кардани тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик бо истифода аз аробачаҳои махсус. 4.2. Гирифтани ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул. 4.3. Гузоштани ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагӣ. 4.4. Гузоштани тағораҳо дар назди мошинҳои ресандагӣ ва гузаронидани пилта. 4.5. Назорат кардани амалиётҳои иҷрокардашуда ва ба кор даровардани мошинаи ресандагӣ.	
5. Идора кардани мошинҳои ресандагии рақамӣ	5.1. Истифода кардани дастурамали корбарӣ барои технологияи мошинҳои ресандагии рақамӣ. 5.2. Ворид кардан дар панели идоракунии нишондодҳои мошини ресандагии рақамии идорашаванда. 5.3. Сабт кардани барнома дар панели идоракунии. 5.4. Идора кардани барнома дар дисплейи панели назоратӣ. 5.5. Боздошт кардани мошин ресандагӣ бо пахши тугмаи "Стоп" дар панели идоракунии.	
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва бехосии истехсолӣ; - назорат кардани нишондодҳои раванди технологӣ; - муайян кардани садоҳои бегонае, ки метавонанд аз корношоямии мошин шаҳодат диҳанд; - таъмин намудани қори мунтазами мошинаи ресандагӣ;	

	- ба даст овардани риштаи аълосифат; - пешгирӣ кардан аз вайроншавӣ ва хатарҳои эҳтимоли; - таъмин намудани бехатарии ҷойи кор ҳангоми кор бо мошини ресандагӣ; - тоза кардан ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул; - ба кор бурдани элементҳои асосии системаи идоракунии рақамӣ дар дастгоҳи ресандагӣ; - назорат кардани амалиётҳои иҷрошаванда ва ба кор даровардани мошинаи ресандагӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои техникаи бехатарӣ ва бехосии истеҳсолӣ; - омилҳои, ки ба сифати ресмон таъсир мерасонанд; - тарз ва принципҳои кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ; - амалиётҳои технологияи ресандагӣ ва тартиби назорати онҳо; - барномаҳои автоматикунории истеҳсолоти ресандагӣ; - маълумот оид ба ҷадвали тоза кардани мошинҳои ресандагӣ мувофиқ ба дастурамалӣ техникӣ; - тартиби қабули тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик аз тарафи шахси масъули аз анбор овардашуда; - тартиби тоза кардан ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул; - тартиби назорат кардани амалиётҳои иҷрокардашуда; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - дастурамали истифодабарии мошини ресандагӣ; - намудҳои мошинҳои ресандагӣ ва тартиби кори онҳо; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - ташаббускор; - ташкилотчӣ; - эҳтиёткор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳатгӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии хуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Назорат кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ											

1.1. Назорат намудани пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ	√			√							
1.2. Мушоҳидаи кардан ба кашиши пиллик (ровница) ва тофта тарангкунии пиллик ва пилта	√			√							
1.3. Назорат ва танзим кардани тамоми нишондодҳо дар раванди технологияи ресандагӣ	√			√							
Элементи 2: Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
2.1. Иҷро кардани амалиётҳои гузоштан, кушодани пиллик ва пилта, ташаккули торҳои нахдор, дароз кардан ва тофта печонидан	√			√							
2.2. Назорат ва танзими нишондодҳо дар тамоми раванди корҳои ресандагӣ	√			√							
Элементи 3: Риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
3.1. Муайян кардани чадвали давра ба давра тоза кардани мошинҳо аз пилликҳо ва пилтаҳои пахтагин	√			√							
3.2. Гузаронидани корҳои тозакунии мошинҳои ресандагӣ мувофиқ бо дастурамалӣ техникӣ	√			√							
Элементи 4: Иваз намудани тағораҳо бо пилта, ғалтак бо пиллик ва ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
4.1. Қабул кардани тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик бо истифода аз аробачаҳои махсус	√			√							
4.2. Гирифтани ва супоридани тағораҳои холишуда ба шахси масъул	√			√							
4.3. Гузоштани ғалтак бо пиллик дар мошинҳои ресандагӣ		√		√							
4.4. Гузоштани тағораҳо дар назди мошинҳои ресандагӣ ва гузаронидани пилта		√		√							

4.5. Назорат кардани амалиётҳои иҷрокардашуда ва ба кор даровардани мошинаи ресандагӣ		√		√							
Элементи 5: Идора кардани мошинҳои ресандагии рақамӣ											
5.1. Истифода кардани дастурамали корбарӣ барои технологияи мошинҳои ресандагии рақамӣ	√			√							
5.2. Ворид кардан дар панели идоракунии нишондодҳои мошини ресандагии рақамии идорашаванда	√			√							
5.3. Сабот кардани барнома дар панели идоракунии	√			√							
5.4. Идора кардани барнома дар дисплейи панели назоратӣ	√		√								
5.5. Боздошт кардани мошин ресандагӣ бо пахши тугмаи "Стоп" дар панели идоракунии	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кашии пиллик ва тофта тарангкунии нах - ин:	аз байни якчанд ҷуфт ғалтакҳои кашанда гузашта, онро дароз карда, баъд тунук ва якхела мегардонад. миқдори кашиишҳо зичии хаттии риштаро муайян мекунад.
Танзими нишондод дар мошинҳои ҳалқагӣ ва пневматикӣ - ин:	- зичии хаттии ришта; - дараҷаи гардиш; - шиддати ришта; - суръати гардиши меҳвар (шпиндель); - ҳарорати ҳаво ва намӣ. - зичии хаттии ришта; - дараҷаи гардиш; - шиддати ришта; - истеъмоли ҳавои фишурдашуда; - ҳарорати ҳаво ва намӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ	LI 8151-04-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди бартараф намудани кандашавии ришта, пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ;	

- LI 8151-03-2/01 Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.

Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Муайян намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ	1.1. Муайян кардани ҷои кандашудаи пиллик ва пилта. 1.2. Муайян кардани сабабҳои кандашавӣ . 1.3. Босифат пайваст кардани нугҳои кандашудаи пиллик ва пилта.
2. Бартараф намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии пневматикӣ	2.1. Муайян кардани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта. 2.2. Санчидани фишори ҳаво дар нуктаҳои гуногуни мошин. 2.3. Истифода кардани усулҳои гуногуни пайвасти ҷойи кандашуда мувофиқ бо дастурамал. 2.4. Истифода намудани усулҳои пешгирикунанда аз кандашавии пиллик ва пилта.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми бартараф намудани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта; - истифода кардани асбобҳои махсус барои муайян кардани ҷойи кандашудаи мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - истифода кардани асбобу анҷомҳои корӣ; - истифода кардани усулҳои гуногуни пайвасти нуги пиллик ва пилтаи кандашуда; - таъмин намудани бетанафуси амалиётҳои технологияи дар истеҳсоли пиллик ва пилтаҳои ресандагӣ; - кор кардан аз рӯи дастурамали истифодабарии мошинҳои ресандагӣ; - пушидани либосҳои махсус; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми бартараф намудани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта; - қоидаҳои беҳсозӣ ва беҳдошти истеҳсоли; - сабабҳои кандашавӣ; - усулҳои пешгирӣ аз кандашавӣ; - тартиби пайваст кардани нуги пиллик ва пилтаи кандашуда; - тарз ва сохти кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - амалиётҳои технологияи ресандагӣ; - тартиби муайян намудани намудҳо ва сабабҳои пайдошавии нуксонҳо дар пиллик ва пилтаҳои мошинҳои ресандагӣ; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - дастурамали истифодабарии мошинҳои ресандагӣ ва тартиби он; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - зудичроқунӣ; - зирак; - ташаббускор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Муайян намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ											
1.1. Муайян кардани ҷои кандашудаи пиллик ва пилта	√			√							
1.2. Муайян кардани <i>сабабҳои кандашавӣ</i>	√			√							
1.3. Босифат пайваст кардани нугҳои кандашудаи пиллик ва пилта	√			√							
Элементи 2: Бартараф намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии пневматикӣ											
2.1. Муайян кардани ҷойи кандашудаи пиллик ва пилта	√			√							
2.2. Санчидани фишори ҳаво дар нуқтаҳои гуногуни мошин	√			√							
2.3. Истифода кардани <i>усулҳои гуногуни пайвасти ҷойи кандашуда</i> мувофиқ бо дастурамал		√		√							
2.4. Истифода намудани <i>усулҳои пешгирикунонда аз кандашавии</i> пиллик ва пилта		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

<i>Сабабҳои кандашавӣ</i> – ин:	- танзими нодурусти ба кор андохтани мошинаҳо (васли меҳвари пахшгар, механизми даврзанандаи печиш); - ашъи хоми пастсифат: (мавҷудияти ифлосиҳо, номулатабӣ дар ғафсии нах); - кори нодурусти мошинҳо: (сарбории зиёд, бо суръати баланд кор кардан); - фарсуда шудани қисмҳои мошинҳо: (фарсуда шудани ғилдиракчаи тарангкунанда, механизми даврзанандаи, печиш).
<i>Усулҳои гуногуни пайвасти</i>	- истифодаи кардани усулҳои гуногуни ҷои кандашудаи лента

ҷои кандашуда – ин:	бо гузоштани бандак ё часпак ба ҳамдигар пайваст намудан.
Усулҳои пешгирикунанда аз кандашавии – инҳо:	- дастгоҳро мунтазам тафтиш ва танзим кардан; - аз ашёи хоми хушсифат истифода бурдан; - қоидаҳои кори дастгоҳро риоя кардан; - сари вақт нигоҳ доштан ва таъмир кардани мошинаҳо.

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ		LI 8151-05-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди муайян намудани нуқсонҳо ва бартараф кардани онро дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - муайян намудани нуқсонҳо ва бартараф кардани онҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - LI 8151-03-2/01 Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Огоҳ намудани шахси масъул оид ба бартараф намудани нуқсонҳои техникӣ-технологии ошкоршуда дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	1.1. Ошкор кардани нуқсонҳои техникӣ – технологӣ дар раванди кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 1.2. Хабардор намудани шахси масъул аз нуқсонҳои ошкоршуда.	
2. Иштирок кардан дар қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ ҳангоми таъмир	2.1. Тартиб додани санади қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ барои таъмир. 2.2. Гузаронидани озмоиши тестии мошини таъмиршуда таҳти роҳбарии коргарони таъмиркунанда. 2.3. Тартиб додани санади қабули мошинаи таъмиршуда ва тасдиқи бартарафкунии камбудии ошкоргардида.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - шинос шудан бо дастурамали истифодабарӣ ва хизматрасониҳои техникӣ мошинҳо; - таҳсис ва муайян намудани ҳолати техникаи мошинҳо; - додани маълумот ба коргарони таъмиркунанда оид ба сабабҳои эҳтимолии аз кор баромадани мошинҳо; - санчидани коршоямии мошини ресандагӣ; - пешгирӣ кардан аз вайроншавии такрорӣ; - шинос шудан бо ҳисоботи иҷрои кор.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳо ва тартиботи дохилии корхона ҳангоми бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ; - дастурамали истифодабарӣ ва гузаронидани хизматрасониҳои техникӣ мошинҳо;

	- дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - тартиби таҳияи санади қабул ва супоридани мошинаҳо ба таъмир; - раванди тартиб додани санади иҷроиши кор; - дастурамали расонидани ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - сарфакор; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушохидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Огоҳ намудани шахси масъул оид ба бартараф намудани нуқсонҳои техникӣ-технологии ошкоршуда дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ											
1.1. Ошкор кардани нуқсонҳои техникӣ – технологӣ дар раванди кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
1.2. Хабардор намудани шахси масъул аз нуқсонҳои ошкоршуда	√			√							
Элементи 2: Иштирок кардан дар қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ ҳангоми таъмир											
2.1. Тартиб додани санади қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ барои таъмир	√			√							
2.2. Гузаронидани озмоиши тестии мошини таъмиршуда таҳти роҳбарии коргарони таъмиркунанда	√			√							
2.3. Тартиб додани санади қабули мошинаи таъмиршуда ва тасдиқи бартарафкунии камбудихии ошкоргардида		√		√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Нуқсонҳои мураккаби техникӣ - технологӣ – ин:	- садо ё ларзиши ғайриоддӣ; - паст шудани самаранокӣ - афзоиши нуқсонҳо; - ноустувории кори мошин; - кандашавии пиллик ва пилта; - нобаробаршавии калобаҳо.
Бартараф намудани камбудииҳои ошкоргардида – ин:	- пас аз бартараф кардани нуқсон оператор бояд, онро дар журнали бартарафсозии камбудииҳои техникӣ кайд кунад. Ин барои пайгирии таърихи камбудииҳо ва пешгирии такрори онҳо кӯмак мекунад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санчидани сифати онҳо ҳангоми супоридани пасмондаҳо ба сеҳи зағолак	LI 8151-06-2/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ташкили супоридани пасмондаҳои пиллик ва пилтаҳои пахтагин барои аз нав коркард ва коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, чигил) ба сеҳи зағолак бо назардошти риояи техникаи бехатарӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - ҳангоми супоридани пасмондаҳои пиллик ва пилтаҳои бозгашти пахтагин барои аз нав коркард ва коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, чигил) ба сеҳи зағолак.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-01-2/01 Таъмин намудани мошинаи ресандагӣ бо ашёи хом (пиллик ва пилта); - LI 8151-02-2/01 Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - LI 8151-03-2/01 Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санчидани сифати онҳо	1.1. Иҷро кардани нишондодҳои муқарраршуда ё бо сабабҳои дигари корӣ нигоҳдоштани мошини ресандагӣ. 1.2. Гирифтани калобаҳо аз мошинаи ресандагӣ. 1.3. Санчидани сифати нах аз рӯйи стандартҳои муқарраршуда (номурратабӣ, мустаҳкамӣ, ғафсшавӣ, набудани кандашавӣ). 1.4. Гузоштани калобаҳои истеҳсолшуда дар аробача.
2. Супоридани пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш) ба сеҳи зағолак (угарный)	2.1. Ҷамъ кардани пасмондаҳои аз нав истифоданашаванда, ки дар вақти кори мошинҳои ресандагӣ ҳосил мешаванд. 2.2. Супоридани пасмондаҳои кандашудаи кӯтри пахтагин ба сеҳи зағолак.

Малақаҳои талабшаванда:	- риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - мушоҳида кардани кушоду равшани калобаҳо; - баҳогузорӣ кардан мувофиқ бо талаботи (ГОСТ) ва (ТУ) ба калобаҳо; - нигоҳ дошта пасмондаҳои кандашудаи кӯтри пахтагин дар зарфҳои махсус;
-------------------------	--

	- тартиб додани ҳуҷҷатгузорӣ барои супоридани калобаҳо; - ҷудо кардани партовҳои аз нав истифодашаванда аз руи намуд.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - навиҳои пасмондаҳо дар дастгоҳи ресандагӣ; - намудҳои зарфҳо барои нигоҳдории пасмондаҳои кӯтоҳи пахтагин; - марҳилаҳои истеҳсоли калобаҳо; - навиҳои ашъеи хоми истифодашаванда; - ҳосиятҳои физикию механикии калобаҳо; - нуқсонҳои калобаҳо ва усулҳои назорати онҳо; - стандартҳои давлатӣ (ГОСТ) ва шартҳои техники (ТУ) барои калобаҳо; - усулҳои назорати сифати ресмон; - меъёрҳои арзёбии сифати калобаҳо; - қоидаҳои супурдани калобаҳои истеҳсолшуда.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - ташкилотчӣ; - ташаббускор; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Қори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардан таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо											
1.1. Иҷро кардани нишондодҳои муқарраршуда ё бо сабабҳои дигари корӣ нигоҳдоштани мошини ресандагӣ	√			√							
1.2. Гирифтани калобаҳо аз мошинаи ресандагӣ	√			√							
1.3. Санҷидани сифати нах аз рӯи стандартҳои муқарраршуда (номурратабӣ, мустаҳкамӣ, ғафсшавӣ, набудани кандашавӣ)		√	√								

1.4. Гузоштани калобаҳои истеҳсолшуда дар аробача		√	√								
Элементи 2: Супоридани пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш) ба сеҳи зағолак (угарный)											
2.1. Чамъ кардани пасмондаҳои аз нав истифоданашаванда, ки дар вақти кори мошинҳои ресандагӣ ҳосил мешаванд	√			√							
2.2. Супоридани пасмондаҳои кандашудаи кӯтри пахтагин ба сеҳи зағолак	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Сабабҳои дигари корӣ – инҳо:	- корношоямиҳои техникӣ; - масалаи ашёи хом; - хатарҳои эҳтимоли.
Зарфҳои махсус - инҳо:	- контейнери филизӣ, зарфҳои махсус ва халтаҳои аз матоъ ё қоғазин.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори оператори мошини ресандагӣ коргари синусоли на камтар аз 18 сола, ки тайёрии зарурии назариявӣ ва амалӣ дорад, аз муоинаи тиббӣ гузаштааст, ҳолати саломатиаш хуб аст, дастури муқаддимавӣ ва ибтидоиро оид ба ҳифзи меҳнат дар ҷойи корӣ гузаштааст, роҳ дода мешавад.

Оператори мошини ресандагӣ, ки ба корҳои ресандагӣ, бояд аз омӯзиш, санҷиши дониш гузарад, меёр ва қоидаҳои корҳои ресандагӣ риоя намояд.

Ҳангоми кор баъзе омилҳо ба шахс таъсири манфӣ расонида метавонанд:

– қисмҳои ҳаракаткунанда ва гардишбандаи мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ;

– ҷойгиршавии минтақаи корӣ дар гармӣ ва хуноқӣ (масалан кор дар майдончаи ҷойи холии кушода ва ғайра);

– чараёни барқ, ки дар ҳолати расиши кӯтоҳ метавонад ба ҷисми инсон таъсир расонад;

– шароити ғайриқаноатбахши иқлим, мавҷудияти бодваз.

Оператори мошини ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бояд донанд, ки ҳар як мошинаи ресандагӣ дар давоми истифодабарӣ бояд аз қайди ҳадамоти назорати техникӣ гузарад, ҳамчунин ташҳиси техникӣ бояд дар ҳолатҳои зайл гузаронида шавад:

– баъди хизматрасонии техникӣ ва қайди он дар ҳадамоти назорати техникӣ:

– таъмири ҷорӣ ҳар моҳ;

– таъмири миёна 6 моҳ;

- таъмири даврӣ, баъди ҳар 12 моҳ;
- таъмири капиталӣ, баъди ҳар 1-2 сол.

Оператори мошини ресандагӣ бояд донанд, ки таҳлили техникии мошинҳои ресандагӣ аз ҷониби назоратчиӣ ваколатдорӣ назорати техникӣ бо иштироки ресанда ва шахсоне, ки барои дар ҳолати дурустӣ ва бехатар амал кардани он масъул мебошанд, гузаронида шавад.

Барои пешгирии рӯҳ надодани сӯхтор дар минтақаи корӣ оператори мошини ресандагӣ бояд ҳудуд талаботи бехатарӣ аз сӯхторро риоя кунад ва нагузорад, ки дигарон ин талаботро вайрон кунанд аз ҷумла, истифодаи маводи зудоташгиранда тамоман манъ аст.

Оператори мошини ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ вазифадор аст, ки интизоми меҳнат, интизоми истеҳсоли ва қоидаҳои тартиботи меҳнати дохиларо риоя кунад.

Оператори мошини ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бояд, речаи корӣ ва вақти истироҳати муқарраргардидаро риоя намояд.

Талаботи умумии бехатарии меҳнат

Шахсоне, ки барои кор кардан ба сифати оператори мошини ресандагӣ иҷозат дода шудаанд, бояд аз муоинаи ҳатмии тиббӣ ва дастури такрории муҳофизати меҳнат дар ҷойи кор гузаранд.

Шахсоне, ки барои кор кардан ба сифати оператори мошини ресандагӣ иҷозат дода шудаанд, вазифадоранд, ки қоидаҳои дохилии меҳнат ва графикаи муқарраршудаи меҳнат ва истироҳатро риоя кунанд.

Ҳангоми хизматрасонӣ коргарон метавонанд ба омилҳои зерини истеҳсоли хатарнок дучор шаванд:

- зарбаи барқӣ ҳангоми расидан ба қисмҳои ҳаракаткунанда бе воситаҳои муҳофизати фардӣ, инчунин дар сурати вайрон шудани ойиқ ё ба замин пайваست шудан;
- мавҷудият ва корношоямии воситаҳои диэлектрикии ҳифзӣ;
- мавҷудияти захираи иловаҳои андозагиршуда (калиброванный);
- мавҷудияти калидҳои тахтаҳои тақсимотӣ (коммутатор) ва нуқтаҳои интиқоли мобилӣ;
- мавҷудияти пайваستҳои сайёри заминӣ;
- мавҷудият ва корношоямии таҷҳизоти муҳофизати инфиродӣ (респиратор, айнак, дастпӯшак ва ғ.);
- мавҷудият ва мукамал будани доруқуттии ёрии аввалия;
- мавҷуд будани воситаҳои сӯхторхомӯшкунӣ;
- мавҷудият ва корношоямии асбобҳо, дастгоҳ ва таҷҳизоти корӣ;
- корношоямии ҷароғҳои сайёр аз манбаи шиддати 12 В;
- қобили истифода ва кофии рӯшноӣ дар ҷойи кор ва ҷойи коре, ки бояд кор анҷом дода шавад;
- тозагӣ ва бетартибии ҷойи кор, гузаргоҳҳо, платформаҳо.

Талаботи бехатарии меҳнат пеш аз сар шудани кор

Воситаҳои муҳофизати шахси барои кор омода намуда, қобилияти корношоямӣ ва мавҷуд набудани осеби берунаро тафтиш намояд.

Боварӣ ҳосил намояд, ки ноқилҳои заминваслӣ бо қисми берунаи (корпус) таҷҳизотҳои барқӣ мавҷуд ва коршоям мебошанд.

Ҳангоми интиқол додани барқ ва хомӯш намудани он дар ҳолати таъмир бошад, чудо намояд ва дар дастгоҳи ҷудокардашуда бо лавҳаи огоҳкунандаи «Нагиред – ба ҳаракат надароред» овезон кунад.

Ҳамаи мушкilot ва корношоямиҳои ошкоршуда бояд дар журнали баст сабт намояд ва ба шахси масъули ҳифзи меҳнат ё сардор бевосита хабар диҳад.

Талаботи бехатарии меҳнат ҳангоми кор

Ҳангоми кор оператори мошини ресандагӣ бояд танҳо ноқилҳои ойиқдошта, хушк ва тозаро истифода намояд, ки мӯҳлати истифодааш нагузаштааст. Назарсанҷҳои шиддатӣ бояд танҳо дар корхонаҳои истеҳсоли истеҳсол карда шуда бошанд.

Воситаҳои муҳофизатиро дуруст истифода бурдан лозим аст. Дар таҷҳизоти ресандагии кушода ҳангоми боридани борон корхое, ки истифодаи воситаҳои рӯйпӯшдоштаи муҳофизатиро талаб мекунанд, манъ аст.

Дар таҷҳизоти барқӣ шиддаташон то 1000 В ба ғайр аз нишондиҳандаҳои шиддат истифода бурдани шиддатсанҷҳои сайёр иҷозат дода мешавад.

Истифодаи лампаҳои назоратӣ дар шабакаи 220 қобили қабул нест. Пеш аз истифода бурдани индикаторҳои шиддат қобилияти корношоямӣ онҳо бояд тавассути пайваستшавӣ ба қисмҳои қувваи барқ тафтиш карда шавад, ки онҳо коршояманд.

Талаботи бехатарии меҳнат дар вазъиятҳои ғавқулдда

Дар сурати ба амал омадани сӯхтор ғавран корро бас намояд, таҷҳизоти барқиро хомӯш кунад, ба шӯъбаи сӯхторхомӯшкунӣ занг занад, ба роҳбари бевосита ва маъмурияти ташкилот хабар диҳад, барои аз бино баровардани маводҳо чораҳо андешад. Дар вақти хомӯш кардани сӯхтор аз воситаҳои ибтидоии сӯхторхомӯшкунӣ истифода бурда, дар кучонидани одамон иштирок кардан лозим аст. Ҳангоми оташ гирифтани таҷҳизоти барқӣ танҳо аз дуоксиди карбон ё асбобҳои хокаи сӯхторхомӯшкунӣ истифода намояд.

Дар сурати осеб دیدани корманд вазифадор аст, корро бас кунад ва ба сардори бевоситаи худ хабар диҳад ва ёрии таъҷилии тиббиро даъват кунад ё ба муассисаи тиббӣ муроҷиат кунад.

Талаботи бехатарии меҳнат баъди иҷрои кор

Баъди ба охир расидани кор корманд бояд:

– дар бораи камбудихое, ки дар рафти кор ошкор шудаанд, ба роҳбари бевоситаи худ хабар диҳад;

– таҷҳизоти барқиро аз барқ чудо намояд;

– асбобу таҷҳизоти кориро дар ҷойи муайян гузорад ва минтақаи кориро тоза намояд.

Дастурдихӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба тахассус, гузаронидани дастурдихии таълимгирандагон талаботи худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсоли пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдихии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ мегузаронад ва дар дафтари қайди ТБ оид ба гузаронидани он сабт мекунад. Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдихӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсоли гузаронида мешаванд. Ба шахсоне, ки аз дастурдихӣ, омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, барои баромадан ба таҷрибаомӯзӣ иҷозат дода намешавад.

Талабот ба довталабон

Хоҳишмандоне, ки мехоҳанд касби «Оператори мошини ресандагӣ»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 2 - и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намояд;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 2-и ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Оператори мошини ресандагӣ» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;
- на кам аз 4 соли таҷрибаи кори оператори мошини ресандагиро дошта бошад;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- сатҳи тахассусии омӯзгор аз сатҳи 3-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ

Номгӯи асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Қайчӣ	25 адад	Дастгоҳи озмоишии таълимӣ (тренажер)	1 адад	Сӯхторхомӯшқунак	∞
Пинцет	25 адад	Мошини ресандагӣ ҳалқагӣ ва пневматикӣ	2 маҷмӯъ	Дорукуттӣ (Аптечка)	1 маҷмӯъ
Шпильки	25 адад	Шкафи филизӣ барои ҳуҷҷат ва маводи таълимӣ	1 адад	Сӯхон	∞

Сўзан	∞	Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда	∞	Аломатҳои огоҳиқунанда	∞
Отвёртка	25 адад	Чуткаи хурд, чангак, сими борики махсус	∞	Аломатҳои бозист	∞
		Олоти тозақунандаи фарш	∞	Маводи зидди сўхтор	∞
		Тағора (таз)	∞	Либоси махсуси корӣ	25
		Қутии филизи ё ҳалтаи пахтагин	∞	Барнома барои идорақунии мошинҳои ресандагӣ	∞
Мавод		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда		Проектор	1 адад	Қоғази А4	∞
Конвейер, тағора (таз)		Интернет	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Нахи пахта		Компютерҳо	25 адад	Маркер	∞
Пилта		Экран	1 адад	Флипчарт	∞
Пиллик		Тахтаи электронӣ/ интерактивӣ	1 адад	Қалам	25 адад
Ресмон		Барномаи симулятори компютерӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
Патронҳо, шпулҳо, кассетҳо				Маводи таълимӣ	
Қалоба, катушка				Стандарти салоҳиятҳо	1 адад
Чуткаи хурд, чангак				Барномаи таълимии модуль	1 маҷмӯъ
Сими борик махсус				Дастур	∞
Қуттии филизӣ ё ҳалтаи пахтагин				Китобҳо	25 адад
Маводи тозақунандаи фарш				Наворҳои видеой	∞

Вазорати меҳнат,
муҳоҷират ва шугли аҳолии
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Funded by
the European Union

СТАНДАРТИ САЛОҲИЯТҲО

Соҳа: **Саноати сабук**

Касб: **Оператори мошини ресандагӣ**

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): **LI 8151**

Микдори воҳидҳои салоҳият: **7**

Сатҳи Таснифоти миллии тахассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон: **3**

Тафсир: **01/соли 2024**

САЛОҲИЯТ

ТРЕНИНГ

МАҲОРАТ

ДОНИШ

РУШД

МАЛАКА

ОМУЗИШ

ТАҶРИБА

**Рӯйхати воҳидҳои салоҳиятҳои касби «Оператори мошини ресандагӣ»
сатҳи 3-уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо	Номгӯии воҳидҳои салоҳиятҳо
Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсалӣ)	
ТС 06-3/01	Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ
ТС 07-3/01	Такмил додани таҳассуси касбӣ
Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ	
LI 8151-07-3/01	Риоя намудани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ
LI 8151-08-3/01	Қабул ва супоридани бастаи корӣ
LI 8151-09-3/01	Санҷидани сифати калобаи истехсолшуда
LI 8151-10-3/01	Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истехсолшуда
LI 8151-11-3/01	Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда

**Малакаҳои бокортаъминкунии касби «Оператори мошини ресандагӣ»,
сатҳи 3-уми Таснифоти миллии таҳассусҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Малакаҳои бокортаъминкунӣ	Малакаҳое, ки корфармоён ҳамчун зарурӣ муайян мекунанд
Муоширате, ки ба самаранок ва мутаносиб (мавзун) будани муносибатҳои байни ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон мусоидат менамояд	- муошират бо ҳамкорон ва мизочон/фармоишгарон барои мушаххас муайян кардани талаботи онҳо; - пешниҳоди иттилооти мушаххас ва аниқ ба мизочон/фармоишгарон барои бадаст овардани ҳамдигарфаҳмӣ; - мубодилаи иттилоот бо ҳамкорон; - тафсир (интерпретатсия)-и шарҳи иттилооти шифоҳӣ ва хаттӣ оид ба талаботи мизоч барои таъмини кори самаранок.
Кор дар даста, ки ба муносибатҳои кори самаранок ва дастоварди натиҷаҳо мусоидат менамояд	- кор бо менечерони корхона ва таъминкунандагон; - фаҳмиши мақсадҳо барои бадастории сифати хизматрасонӣ; - фаҳмиши нақши шахсӣ дар даста барои қонеъ гардонидани талаботи ҳамкорон ва мизочон; - кор кардан ба сифати аъзои даста барои бадастории мақсадҳои гузошта.
Маҳорати ҳал намудани мушкилоте, ки барои ба даст овардани натиҷаҳои самаранок мусоидат менамояд	- пешбинӣ ва мушаххас кардани мушкилот, ки метавонанд дар раванди фаъолият бавучуд оянд; - ҳал кардани мушкилот бо роҳи тасҳеҳи қобили қабул мутобик ба талабот ва дархости мизочон; - масъулият аз ҳалли мустақилонаи мушкилот ё мурочиат ба менечерон ва роҳбарони корхона бо ин мақсад; - муайянкунии қаблии мушкилоти баҳрабардории пояи моддӣ-техникӣ.
Ташаббус ва уҳдабарой, ки барои бадастории натиҷаҳои инноватсионӣ (навоварона) мусоидат менамояд	- зоҳир намудани ташаббускорӣ зарурӣ дар хизматрасонии ҳамкорон ва мизочон барои таъмин намудани кори самаранок; - мутобикшавӣ ба вазъият ва мушкилоти бавучудомада бо роҳи ташаббускорӣ ва амалӣ кардани қарорҳои эҷодӣ; - беҳтар кардани сифати маҳсулот ва хизматрасонӣ барои

	корхона ва мизочони он.
Банақшагирӣ ва ташкили фаъолияте, ки банақшагирии стратегии дарозмуҳлат ва кӯтоҳмуддатро таъмин менамояд.	- ҷамъи иттилоот оид ба мизочон, маҳсулот ва таъминкунандагон бо таҳлили минбаъда барои таъмини кори самаранок; - ҷамъ, ҷудо, таҳлил ва ҷамъбаст кардани иттилооти махсуси мувофиқ барои қонеъ гардонидани дархост/талаботи дастаи муайяни мизочон; - иштирок барои мунтазам беҳтар кардан ва ташаккул додани фаъолият бо дарназардошти муваффақият ва норасоӣҳои маҳсулот/хизматрасониҳои пешниҳодшуда.
Худидоракуние, ки ба қаноатмандӣ ва рушди кормандон мусоидат менамояд	- дарк кардани уҳдадориҳои худ ва нақши шахсӣ; - ташкили самараноки вақти кории худ; - муқаррар ва ҷобачокунии афзалиятҳо дар фаъолияти худ; - таҳлили натиҷаҳои кори худ оид ба хизматрасонӣ нисбат ба талаботи мизочон/фармоишгарон ва ҳамкорон; - робитаи мутақобила бо роҳбарият.
Омӯзише, ки ба мунтазам ташаккулёбии фаъолияти кормандон/ширкати ва ноил шудан ба натиҷаҳои мусбӣ мусоидат менамояд	- дарккунии дониш ва малакаҳои шахсӣ, паҳлӯҳои қавӣ ва заифи худ ҳамчун мутахассис; - масъулият барои рушди шахсии касбӣ; - ҷустуҷӯи иттилоот ва имкониятҳои таълим бо истифодаи як қатор воситаҳо барои мунтазам ва фаъолона нав кардани донишҳои умумӣ ва махсус оид ба хизматрасонӣ.
Технологияе, ки барои ҳалли самараноки вазифаҳо мусоидат менамояд	- дарки имконияти технологияҳои муосир барои омодагӣ ва пешниҳоди хизматрасонии сифатноки мизочон; - маҳорати интиҳоб ва истифодаи технологияҳои самаранок мувофиқи мақсад ва вазифаҳо.

Воҳидҳои салоҳиятҳои фароумумӣ (трансверсали)

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	ТС 06–3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди ҳал ва батанзимории муноқишаҳоро, ки метавонад дар ҳолатҳои рӯзмарраи корӣ руҳ диҳад, тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҷойи кор.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03–1/01 Кор кардан дар даста.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Муайянсозии ҳолатҳои муноқишавӣ	1.1. Муайянкунии эҳтимоли ҳолатҳои руҳдиҳии муноқиша ва андешидани чораҳои пешгирии он. 1.2. Муайянкунии ҳолатҳо, ки дар он метавонад ба беҳатарии шахсии мизочон, ҳамкорон ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ таҳдид кунад.
2. Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	2.1. Масъулияти ҳалли муноқишаро дар доираи ваколатҳои хеш ба уҳда гирифтани. 2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва андешидани чораҳо чӣ хати бартараф кардани онҳо.

	2.3. Истифодаи малакаҳои самараноки иртибот барои батанзимории муноқиша. 2.4. Пешниҳоди вариантҳои эҳтимолии ҳалли муноқиша. 2.5. Истифодаи усулҳои маъкули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунии ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст.
3. Арзёбии ҳолатҳои муноқишавӣ	3.1. Тартибдиҳии ҳуччат оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор. 3.2. Муайянкунии сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо ва пешниҳоди дастур барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи қорӣ.

Малакаҳои талабшаванда:	- муайянкунии тафсилот ва сабабҳои муноқиша бо роҳи мушоҳида, пурсучӯ ва фаъолона гӯш додан; - пайдо намудани ҳалли мушкилиҳои ошкоршуда; - ҳал намудани масъалаҳое, ки сабаби муноқиша мегарданд; - додани тавсияҳо ҷиҳати бартараф кардани муноқишаҳо; - истифода намудани малакаҳои муносиби муошират; - амал кардан тибқи тартиби баррасии шикоятҳо; - шинос шудан бо ҳуччатҳо ва дастурҳо оид ба батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор.
Донишҳои талабшаванда:	- назарияи муноқиша: намуд ва нишонаҳои муноқиша, сабабҳои рухдиҳии онҳо ва ғ.; - равандҳои гурӯҳӣ ва нақшҳое, ки одамон дар муноқиша мебозанд; - сохти ташкилӣ, маданият ва принципҳои рафтор дар ҷойи қорӣ; - усулҳои маъкули батанзимории муноқишаҳо; - талаботи меъёрӣ, истеҳсолӣ ва қонунгузории мувофиқ, марбут ба ҳалли баҳсу мунозира; - қоидаҳо ва тартиби батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор; - қоидаҳои одоби муоширати касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба қор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - покизақор; - бовичдон; - адолатхоҳ; - мутмаин.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Ҳаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии хуччатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Муайянкунии ҳолати муноқишавӣ											
1.1. Муайянкунии эҳтимоли ҳолати рухдихии муноқиша ва андешидани чораҳои пешгирии он									✓		
1.2. Муайянкунии ҳолат, ки дар он метавонад ба беҳатарии шахсии муштариён ва ҳамкорон таҳдид кунад ва ба роҳ мондани ёрии мувофиқ									✓		
Элементи 2: Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ											
2.1. Масъулияти ҳалли муноқишаро дар доираи салоҳияти хеш ба уҳда гирифтани									✓		
2.2. Эҳтиёткорона идора кардани ҳолати муноқишавӣ ва андешидани чораҳо чиҳати бартараф кардани онҳо									✓		
2.3. Истифодаи малақаҳои таъсирбахши иртибот барои ба танзимории муноқиша									✓		
2.4. Дар назар доштани эҳтимоли вариантҳои ҳалли муноқиша									✓		
2.5. Истифодаи усулҳои маъкули батанзимории муноқишаҳо барои идоракунӣ ҳолати муноқишавӣ ва қабули қарори дуруст									✓		

Элементи 3: Арзёбии ҳолатҳои муноқишавӣ											
3.1. Тартибдихии ҳуччати батанзимории муноқиша дар ҳузури тарафҳои манфиатдор									√		
3.2. Муайянсозии сабабҳои эҳтимолии муноқишаҳо ва пешниҳоди тавсия барои беҳтар кардани вазъият дар ҷойи кор									√		

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Ба “ <i>ҳолатҳои руҳдихии муноқиша</i> ” марбут аст:	- шикоятҳои мизочон/фармоишгарон; - беэҳтиромӣ нисбат ба ҳамкорон/ мизочон; - мушкилот ё сифати пасти маҳсулот; - андармонӣ ё иштибоҳ дар таъмини мол; - нофаҳмӣ ё монетаҳои иртиботӣ.
<i>Ҳолатҳое, ки дар он метавонад ба бехатарии шахсии мизоч ва ҳамкорон таҳдид намояд:</i>	- шарикони таҳти таъсири маводи наъшаовар ва машрубот; - ашхоси изҳоркунандаи зуроварӣ ё таҳдиди хатар; - ашхоси мусаллаҳ ё беяроқ; - ҳолате, ки одам дигар шахсро меранҷонад; - шариконе, ки риояи оромиро инкор мекунанд.
Ба <i>малакаҳои самараноки иртибот</i> марбут аст:	- бодикқат гӯшдихӣ; - методикаи пурсупоси боназокат; - савол додан, аниқ кардани нофаҳмиҳо барои қабули иттилоот ва дарки фаҳмиши мувофиқ; - дигар хел баён ё такрор кардани саволҳо, хоҳиш ва аризаҳо барои мутмаин шудан, дуруст фаҳмидан; - боваринокӣ; - иртиботи ғайришифоҳӣ; - қобилияти возеҳ гуфтан барои фаҳмида шудан.
Ба <i>усули батанзимории муноқишаҳо</i> марбут аст:	- ҳалли мушкилот; - бурдани музокирот; - истифодаи малакаҳои муносиби муошират.
<i>Сабабҳои эҳтимолии бавуҷудоии муноқишаҳо</i>	- муоширати дурушт; - набудани иттилоот; - нофаҳмиҳои фарҳангӣ; - набудани ҳамдардӣ; - шикоятҳо; - мушкилот ва вазнинӣ дар ҷойи корӣ.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Такмил додани таҳассуси касбӣ	ТС 07–3/01
Воҳиди салоҳиятҳои мазкур натиҷаи малакаҳо, дониш ва муносибатҳои заруриро ҷиҳати рушди тафаккури таҳлилий ва эҷодӣ, тақмили таҳассуси касбӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - зарурияти тақмили ихтисоси касбӣ барои азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва таҷҳизоти муосир.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 05-2/01 Истифода намудани технологияҳои иттилоотӣ-компютерӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷроӣ (МИ) ВС
1. Малакаҳоро инкишоф додан, ҷи гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан	1.1.Инкишофи малакаҳо <i>,савол</i> додан аз ҳар нуқтаи назар. 1.2.Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушкilot бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо. 1.3.Савол додан ва зерӣ шубҳа гузоштани посухҳои якқолаба. 1.4.Пайдо кардани алоқамандии ашё ва падидаҳое, ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд. 1.5.Маҳорати бовар ва маъқул қунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назар.
2. Эҷоди ғояҳои нав, ёфтани роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошта	2.1.Мушоҳида, таҳлил, пурсучӯ, ошкорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд. 2.2.Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва аз худ кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот. 2.3.Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ. 2.4.Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда. 2.5. <i>Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектикаи фикри андеша намудан.</i> 2.6.Ҳалли масъалаҳои гузошта бо <i>усули эвристикӣ</i> . 2.7.Дарёфти ғояҳои нав бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудихо, омӯзиши вариантҳои зиёди ғуноғуни қабули қарорҳо.
3. Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ	3.1.Омӯхтан ва истифодаи <i>усулҳои тафаккури эҷодӣ</i> барои ғояҳои нав ва ноилшавӣ бо мақсадҳо. 3.2.Муайянкунии <i>масдудқунанда</i> (блокатор)-ҳои <i>тафаккури эҷодӣ</i> . 3.3.Пайдо кардани имкони қорбарӣ ва озмоишдихӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти қорӣ ва ҳаётӣ дар ҷойҳои шинос ва ношинос. 3.4.Бо дигарон муошират кардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба ҷиғуна ғояҳои нав ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар кардани тафаккури эҷодӣ.
4. Инкишофи таҳассуси касбӣ	4.1.Омӯхтани <i>технологияҳои нав</i> . 4.2.Омода будан ба тағйирёбии <i>муносибатҳои бозоргонӣ</i> . 4.3.Омӯхтани <i>тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ</i> .

Малакаҳои талабшаванда:	- инкишоф додани малакаҳои муошират, дар рафти муошират ошкор кардани фикру ғояҳои нав; - муайянсозии саволи асосӣ ва моҳияти мушкилот; - маҳорати саволгузорӣ аз нуқтаҳои мухталиф; - истифода бурдани намудҳои мухталифи тафаккури эҷодӣ; - омӯхтан ва таҳлили доираи васеи иттилоот; - таҳлили моҳияти мавзӯ; - боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - омӯзиш ва худбаамалбарории ошкорсозӣ ва бартараф кардани норасоиҳо дар вазъияти муҳити ношинос; - мунтазам такмил додани сифати салоҳиятнокии худ дар муносибати бозоргонӣ; - истифода бурдани ҳам тафаккури эҷодӣ ва ҳам таҳлилий; - мунтазам ба пешрафти тамоюлот дар соҳа ва касб таваҷҷуҳ кардан; - мутобиқ будан ба муҳити ивазшаванда; - такмил додани сифати донишҳои худ; - беҳтар кардани на танҳо фаъолияти касбӣ, аз ҷумла муносибати шахсӣ; - самаранок кор кардан; - муайян намудани технологияи нав дар самти фаъолият; - кор кардан дар даста ва бо ҳамкорон.
Донишҳои талабшаванда:	- усулҳои тафаккури эҷодӣ ва истифодабарии онҳо; - муайянсозии масдудкунандаҳои (блокатор) тафаккури эҷодӣ; - таъсири тафаккури эҷодӣ ва таҳлилий ба одамон, ташкилот, ҷамъият; - усулҳои таровиш (филтрация) барои коркарди иттилооти гуногун; - тарзҳои васеъкунӣ ва рушди малакаҳои инфиродии тафаккури эҷодӣ; - тарзҳои васеъкунӣ ва пурра намудани дониш ва маҳорати хеш; - усулҳои амаликунии ғояҳои нав; - роҳҳои ҳалли вазифаҳои гузошташудаи роҳбарияти корхона/ташкилот; - муносибатҳои инноватсионӣ ба омӯзиш ва тарзи тафаккур; - технологияи инноватсионӣ дар истехсолот; - тафаккури эҷодӣ дар вазъияти корӣ ва ҳаёти дар ҷойҳои шинос ва ношинос; - технологияи инноватсионӣ ва истифодаи онҳо истехсолот; - роҳҳои такмил додани таҳассуси касбӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	- боадабона ва возеҳ нуқтаи назари хешро баён кардан; - аз мушкилот наҳаросидан. Чунин бояд буд: - мушоҳидакор; - суботкор; - бодикқат; - фаъол.

Дастур оид ба чамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти ғайӣ	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Чамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои чамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Малакаҳоро инкишоф додан, чӣ гуна саволгузорӣ намудан ва ба он посух додан, андеша ва ғояҳои нав пайдо кардан											
1.1. Инкишофи малакаи савол додан аз ҳар нуқтаи назар											✓
1.2. Муайянсозии саволҳои асосӣ/мушқилот бо воситаи манбаи иттилоот ва ғояҳо											✓
1.3. Саволгузорӣ намуда, зери шубҳа гузоштани посухҳои яққолаба											✓
1.4. Пайдо кардани алоқамандии ашъ ва падидаҳое ки аз ибтидо ба ҳам иртибот надоранд											✓
1.5. Маҳорати бовар ва маъқул кунонидани ғояҳои шахсӣ ва нуқтаи назари хеш											✓
Элементи 2: Баровардани ғояҳои нав, ёфтани фикру ғояҳои нав											
2.1. Мушоҳида, таҳлил, пурсучӯ, ошқорсозии фарзия, ки дар асоси ғояҳо ҷой гирифтаанд											✓
2.2. Истифодаи манбаи мухталифи иттилоот барои посухҳо, зуд ҷудо намудан ва азхуд кардани маълумоти зарурӣ аз ҳаҷми иттилоот											✓
2.3. Бошуурона ба шакли нав табдил додани иттилоот ва пайдо намудани самтҳои (векторҳои) нави истифодабарӣ											✓

2.4. Бурдани баҳсу мунозираи асоснок бе дуршавӣ аз мавзӯи баррасишаванда											√
2.5. Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектика нафкуру андеша намудан											√
2.6. Ҳалли масъалаҳои гузошта бо усули эвристикӣ											√
2.7. Дарёфти ғояҳои наф бо роҳи санҷиш, гузаронидани тадқиқот, таҳлили камбудихо, омӯзиши вариантҳои зиёди гуногуни қабули қарорҳо											√
Элементи 3: Инкишофи малакаҳои тафаккури эҷодӣ											
3.1. Омӯхтан ва истифодаи усулҳои тафаккури эҷодӣ барои ғояҳои наф ва ноилшавӣ бо мақсадҳо											√
3.2. Муайянкунии масдудкунанда (блокатор)-ҳои тафаккури эҷодӣ											√
3.3. Пайдо кардани имкони қорбарӣ ва озмоишдихӣ, бо истифодабарии тафаккури эҷодӣ дар вазъияти қорӣ ва ҳаётӣ дар қойҳои шинос ва ношинос											√
3.4. Бо дигарон муошират қардан, гӯш додан ба андешаҳои дигарон оид ба қйгуна ғояҳои наф ва тафаккури эҷодиро дастгирӣ ва инкишоф додан, беҳтар қардани тафаккури эҷодӣ											√
Элементи 4: Инкишофи тахассуси қасбӣ											
4.1. Омӯхтани технологияҳои наф											√
4.2. Омода будан ба тағйирёбии муносибатҳои бозоргонӣ											√
4.3. Омӯхтани тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ											√

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Саволҳо метавонанд бошанд:	- Оё кадом ҳудудҳое вучуд доранд, ки онро бояд ба назар гирифт? - Оё ғояи нав вучуд дорад, ки метавонад ба ин ҳолат орад? - Чӣ тавр ман метавонистам ин масъаларо ҳал кунам? - Оё дигар тарзи иҷрои он вучуд дорад? - Дигарон дар ин ҳолат чӣ тарз кӯшиш мекунанд? - Барои ман чӣ лозим аст, то ки онро беҳтар анҷом диҳам? - Ба ман кадом иттилооти иловагӣ зарур аст? - Ба ман чӣ намерасад? Боз чӣ тақозо карда мешавад? - Бо кӣ онро баррасӣ кунам? - Барои чӣ чунин руҳ дода истодааст?
Индуктивӣ, дедуктивӣ ва диалектика намунаи фикру андеша намудан –ифода мекунад:	- тафаккури индуктивӣ - вақте ки дар асоси як ё якчанд далелҳои хусусӣ ва мушоҳида ҷамъбаस्त мекунем, қоидаҳои умумӣ мебарорем; - тафаккури дедуктивӣ - усули тафаккур, ки натиҷаи он ҳулосаи мантиқӣ буда, дар он ҳулосаи ҷузъӣ аз умумӣ бароварда мешавад; - тафаккури диалектикӣ - кӯшиши якҷояшавии ақидаҳо/мушоҳидаҳои ба ҳам муқобил ё ихтилофиро тавсиф менамояд.
Усули эвристикӣ —ин:	- эҳтимоли нисбатан беҳтари стратегия ва тактикаи фаъолияти инсон - ҳалкунандаи масъалаҳои эҷодӣ, яъне дар раванди ҳал намудани масъалаҳои муайян чӣ кор кунад ва дар ин сурат чӣ тавр амал кардан зарур аст.
Ба усули тафаккури эҷодӣ - марбутанд:	- ҳуҷуми зеҳнӣ; - пайдарҳамии амал; - ёрии шабакаи иҷтимоӣ; - ҳаматарафа тасаввур ва андешаронӣ кардан; - бозиҳои зеҳнӣ; - инъикоси мутобиқатӣ; - истифодаи маҷоз ва қиёс (аналог)-ҳо; - доираи назар; - визуализатсия.
Масдудкунандаҳои тафаккури эҷодӣ мешаванд:	- фарҳангӣ; - эҳсосотӣ; - зеҳнӣ; - атрофиён; - оила; - ғоя ва тасаввуроти мо он аст, ки мо чӣ гуна бояд рафтор намоем; - фишороварии ҳамсолон; - пешгирии таваккал.
Мафҳуми технологияи нав — ин:	- тағйирёбии технологияи истеҳсолоти таҷҳизот, яъне пешрафти техникии истифодаи технологияи иттилоотӣ, мавод ва ашёи нави таъминкунандаи сатҳи баланди маҳсулоти истеҳсолшаванда, дигаргуншавии муносибати корманд ба қори худ.
Муносибатҳои бозоргонӣ — ин:	- муносибатҳои ташаккулёфтаи иқтисодии байни истеҳсолкунанда, савдогар, харидор, истифодабарандагони мол ва хизматрасонӣ, мақомоти идоракунии давлатӣ ва маҳаллӣ оид ба

	мубодила, тақсимои мол ва хизматрасонӣ, ҳавасмандӣ ба рушди рақобат.
Тағйирёбии арзишҳои шахсиятӣ –ин:	- муносибати навгонии на танҳо тағйирдиҳандаи симои тафаккури шахсӣ, балки муносибат ба таълим, ба ҳар гуна кор дар ҷомеа, қобилияти фавран арзёбии ҳолат дар ҳар гуна муҳит, интихоби варианти беҳтарини амалкунӣ дар асоси таҷрибаи донишҳои нав мебошад.

Воҳидҳои салоҳиятҳои касбӣ

Номи воҳиди салоҳият		Рамзи воҳиди салоҳият
Риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ		LI 8151-07-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишори (валик) қисмҳои кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона тавсиф менамояд.		
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳолати корӣ ва баъди корӣ дар мошинҳои ресандагӣ.		
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - ТС 03-1/01 Кор кардан дар даста ва бо мизочон/ фармоишгарон - LB 01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ.		
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС	
1. Риоя кардани чадвали ҳарсоатаи тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик)	1.1. Тоза кардани мошини ресандагӣ аз чанг ва пат. 1.2. Тоза кардани қисмҳои дастраси мошин бо матои намнок. 1.3. Назорат кардани сатҳи равшан ва равшанмоӣ. 1.4. Санҷидани кашиши тасмаҳо. 1.5. Иваз кардани давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик).	
2. Нигоҳуб кардани мошини ресандагӣ (давравӣ)	2.1. Гузаронидани нигоҳубини техникаи нақшавӣ. 2.2. Назорат ва танзим кардани нишондодҳои кори мошинҳо мувофиқи талаботи технологӣ.	
3. Тоза намудани ҷойи кор	3.1. Омода намудани лавозимоти корӣ барои тоза намудани мошинаҳои ресандагӣ. 3.2. Тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ дар охири бастии корӣ.	

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - гузаронидани хизматрасониҳои таъмири одии таҷҳизоти ресандагӣ; - омода намудани лавозимоти корӣ; - кор кардан мувофиқи дастурамали истифодабарии мошини ресандагӣ; - пӯшидани либосҳои махсус; - тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - сохт ва тарзи кор дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё

	пневматикӣ; - дастурамал оид ба истифода намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - талаботи технологӣ ба калобаҳо; - тартиби кори мошини ресандагӣ ҳангоми кашишнокии тасмаҳо; - намудҳои тасмаҳо. - қоидаҳои беҳбудсозӣ дар ҷойи кор. - тартиби тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - ташаббускор; - масъул; - эҳтиёткор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳодиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Риоя кардани ҷадвали ҳарсоатаи тозакунии абзорҳо ва ивази давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик)											
1.1. Тоza кардани мошини ресандагӣ аз ҷанг ва пат	√			√							
1.2. Тоza кардани қисмҳои дастраси мошин бо матои намнок	√			√							
1.3. Назорат кардани сатҳи равшан ва равшанмоӣ	√			√							
1.4. Санҷидани кашиши тасмаҳо		√		√							
1.5. Иваз кардани давакҳои фарсуда (бегунки), наварди фишор (валик)		√		√							
Элементи 2: Нигоҳуб кардани мошини ресандагӣ (давравӣ)											
2.1. Гузаронидани нигоҳубини техникии нақшавӣ	√			√							

2.2. Назорат ва танзим кардани нишондодҳои кори мошинҳо мувофиқи талаботи технологӣ	√			√							
Элементи 3: Тоза намудани ҷойи кор											
3.1. Омода намудани лавозимоти корӣ барои тоза намудани мошинаҳои ресандагӣ	√			√							
3.2. Тоза кардани ҷойи кор ва қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ дар охири бастии корӣ	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Кашишнокии тасмаҳо – ин:	- қувваест, ки тасмаи чархгардонро ба шкивҳо пахш мекунанд. - шиддати кашишнокии тасмаҳо барои ҳар як намуди мошинҳо дар дастурҳои истифода нишон дода шудааст.
---------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳидҳои салоҳият
Қабул ва супоридани баст	LI 8151-08-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди қабул намудани супориш аз усто ва супоридани бастро тибқи дастурамали қабул ва супоридани баст бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона/ташкilot тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар ҳама ҷойи корӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-03-2/01 Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷрои (МИ) ВС
1. Қабул намудани супориш аз усто	1.1. Гирифтани супориш аз усто. 1.2. Шинос шудан бо супориш. 1.3. Омода шудан барои иҷрои супориш.
2. Супоридани баст	2.1. Омода намудани ҷойи кор ва мошини ресандагӣ барои супоридан. 2.2. Хабардор намудани қабулкунандаи баст оид ба ҳолати кори мошини ресандагӣ. 2.3. Хабардор намудани сардори баст оид ба камбудихо. 2.4. Қайд кардан дар дафтари қабул ва супоридани баст.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳо ҳангоми қабул ва супоридани баст; - гузаштан аз дастурдиҳии техникаи бехатарӣ пеш аз оғози кор; - кор кардан дар доираи дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - шинос шудан бо супориш; - кор кардан тибқи супориш; - шинос шудан ба ҳолати кори мошини ресандагӣ; - муайян намудани кабудихои пайдошуда дар баст; - шинос шудан бо қайдҳои дафтари қабул ва супоридани баст.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои қабул ва супоридани баст; - дастурамалҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - тартиби гирифтани супориш; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - тартиби қабул ва супоридани баст; - қоидаҳои пур кардани дафтари қабул ва супоридани баст.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - боадаб; - бодикқат; - бовичдон; - адолатхоҳ; - ташаббускор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Муҳоҳиса	Намоишдиҳӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳодиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Қабул намудани супориш аз усто											
1.1. Гирифтани супориш аз усто	√			√							
1.2. Шинос шудан бо супориш	√			√							
1.3. Омода шудан барои иҷрои супориш	√			√							
Элементи 2: Супоридани баст											
2.1. Омода намудани ҷойи кор ва мошини ресандагӣ	√			√							

барои супоридан											
2.2. Хабардор намудани қабулкунандаи баст оид ба ҳолати кори мошини ресандагӣ	√			√							
2.3. Хабардор намудани сардори баст оид ба камбудихо	√			√							
2.4. Қайд кардан дар дафтари қабул ва супоридани баст	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Баст -ин:	- давраи вақти корӣ, ки баъд аз он коргарон иваз карда мешаванд.
Қабулкунандаи баст - ин:	- ресандае, ки вазифаи худро дар баст бо мутахассиси (ресанда) дигар иваз мекунад.

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Санчидани сифати калобаи истехсолшуда	LI 8151-09-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди назорати сифати пиллик, пилта ва нахҳо бо назардошти риояи раванди технологияи корҳои ресандагӣ тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - дар раванди технологӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-03-2/01 Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истехсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санчидани сифати онҳо ҳангоми супоридан; - LI 8151-08-3/01 Риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кори мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ё пневматикӣ.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Пешгирӣ кардан ва роҳ надодан ба пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо	1.1. Пешгирӣ кардани пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо ва андешидани чораҳои пешгирикунанда. 1.2. Санчидани сифати пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ. 1.3. Муайян намудани сабабҳои пастсифатии пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ. 1.4. Бартараф кардани пастсифатии пиллик, пилтаҳо ва андешидани чораҳои ислоҳӣ.
2. Баробар намудани нумуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва пайваст намудани ҷойи кандашавии нахҳо	2.1. Санчидани визуалии пиллик ва пилта аз нумуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ. 2.2. Муайян кардани сабаби ғафсшавӣ (тақсимои нумуратабшавӣ нахҳо, мавҷудияти дохилӣ ва беруна). 2.3. Бартараф кардани нумуратабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ.

	2.4. Пешгирӣ кардани кандашавии нахҳо.
3. Назорат кардани сифати пиллик ва пилта дар раванди кор	3.1. Аз назар гузаронидани пиллик ва пилта чиҳати надоштани маводи пастсифат ё рангҳои нобаробар. 3.2. Иштирок кардан дар корҳои озмоишгоҳ ҳангоми гузаронидани санҷиши маҳсулот.
Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - арзёбӣ кардани сифати нахҳо аз рӯи назарсанҷӣ; - чен кардани нишондодҳои асосии пиллик ва пилта; - муайян намудани нишондодҳои асосии пиллик ва пилта аз қабилӣ ғафшавӣ, кандашавӣ ва дарозшавӣ; - танзим кардани кашиш, суръат ва ҳарорати коркарди нах, мувофиқ бо характеристика ва талаботи технологӣ; - кушодан ва бартараф кардани ҷойҳои пастсифати пиллик ва пилтаҳо; - назорат намудани сифати калобаи истеҳсолшуда; - кашондани калобаҳо бо зарфҳои махсус ва аробачаҳо ба ҷойи муайяншуда. - назорат намудани сифати воридшавии пиллик ва пилта дар мошинаи ресандагӣ.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои бехатарии зидди сӯхтор; - сохт ва тарзи кори таҷҳизоти ресандагӣ; - хосиятҳои нах; - талаботи технологии пиллик, пилта ва ришта; - дастурамали вазифавии оператори мошини ресандагӣ; - дастурамали истифодабарии мошинҳои ресандагӣ; - усулҳои назорати сифат; - дастурамали ёрии аввалия.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд. - бодиккат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоидиҳии маҳсулоти тайёр	Ҳагӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдиҳӣ/рунамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳоидиҳӣ	Баҳоидиҳии тарафи сеюм
Элементи 1: Пешгирӣ кардан ва роҳ надодан ба пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо											

1.1. Пешгирӣ кардани пастсифатии (брак) пиллик ва пилтаҳо ва андешидани чораҳои пешгирикунанда	√			√							
1.2. Санҷидани сифати пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	√			√							
1.3. Муайян намудани сабабҳои пастсифатии пиллик ва пилтаҳо дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	√			√							
1.4. Бартараф кардани пастсифатии пиллик, пилтаҳо ва андешидани чораҳои ислоҳӣ	√			√							
Элементи 2: Баробар намудани номулатабшавӣ, ғафсшавӣ ва пайваст намудани ҷойи кандашавии нахҳо											
2.1. Санҷидани визуалии пиллик ва пилта аз номулатабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ	√			√							
2.2. Муайян кардани сабаби ғафсшавӣ (тақсироти номулатабшавӣ нахҳо, мавҷудияти дохилӣ ва беруна)	√			√							
2.3. Бартараф кардани номулатабшавӣ, ғафсшавӣ ва борикшавӣ	√		√								
2.4. Пешгирӣ кардани кандашавии нахҳо	√		√								
Элементи 3: Назорат кардани сифати пиллик ва пилта дар раванди кор											
3.1. Аз назар гузаронидани пиллик ва пилта чиҳати надоштани маводи пастсифат ё рангҳои нобаробар	√			√							
3.2. Иштирок кардан дар корҳои озмоишгоҳ хангоми гузаронидани санҷиши маҳсулот	√			√							

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Калобаҳои бо нахи асосии он ҳамроҳ нестанд – ин:	- нахест, ки дар таркибаш зарраҳои дорад, ки дар нахи аз он дохил нестанд. - нахи нопурра тозашуда (масалан, бо пасмондаҳои тухмҳо, пӯстҳо, баргҳо); - хок, лой, қум; - риштаҳои металлӣ, занг; - пораҳои резинӣ, риштаҳо; - мӯй, ришта, қоғаз; - ҳашарот ва кирми онҳо.
---	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда	LI 8151-10-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - баъди гирифтани истеҳсоли калобаҳо аз мошинаҳои ресандагӣ.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-03-2/01 Иҷро кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ ва санҷидани сифати онҳо ҳангоми супоридан; - LI 8151-09-3/01 Санҷидани сифати калобаи истеҳсолшуда.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Тайёр шудан ба рамзгузорӣ	1.1. Гирифтани маълумот дар бораи пиллик ва пилта (рақами партия, таркиб ва ҳайати пиллик ва пилта, ранг, санаи истеҳсол). 1.2. Интиҳоб кардани усули гузоштани аломат.
2. Гузоштани рамз	2.1. Гузоштани рамз дар калоба ё ресмонпечии пиллик ва пилта. 2.2. Баргараф кардани ҳатогиҳои содиршуда, ҳангоми рамзгузорӣ. 2.3. Қайд кардан дар дафтари маҳсулоти тайёркардашуда.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - риоя кардани қоидаҳои тартиботи рамзгузорӣ; - муайян кардани мутобиқати ресмон ба талаботи технологӣ ва стандартҳои сифат; - гирифтани маълумот оид ба дастаи калоба; - истифода намудани дастурҳои техникаи бехатарӣ ва истифодабарии мошинҳои ресандагӣ; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- усулҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - қоидаҳои рамзгузорӣ; - усулҳои аломатгузорӣ; - маълумот дар бораи дастаи пиллик ва пилта (рақами тӯда (партия), таркиби пиллик ва пилта, ҳайати пиллик ва пилта,

	ранг, санаи истехсол); - хусусиятҳои пиллик ва пилта; - талабот ба рамзгузорӣ ва тартиби қайд дар дафтари маҳсулоти тайёр; - дастурамали вазифавӣ; - стандартҳо ва меъёрҳои соҳа.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - эҳтиёткор; - ташаббускор; - ташкилотчӣ; - меҳнатдӯст.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳодихии маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифохӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимгиранда/ худбаҳодихӣ	Баҳодихии тарафи сеюм
Элементи 1: Тайёр шудан ба рамзгузорӣ											
1.1. Гирифтани маълумот дар бораи пиллик ва пилта (рақами партия, таркиб ва ҳайати пиллик ва пилта, ранг, санаи истехсол)	√			√							
1.2. Интиҳоб кардани усули гузоштани аломат	√			√							
Элементи 2: Гузоштани рамз											
2.1. Гузоштани рамз дар калоба ё ресмонпечии пиллик ва пилта	√			√							
2.2. Бартараф кардани хатогиҳои содиршуда, ҳангоми рамзгузорӣ	√			√							
2.3. Қайд кардан дар дафтари маҳсулоти тайёркардашуда	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Усулҳои рамзгузорӣ – ин:	- тамғакоғаз, ки дар бораи пиллик ва пилта маълумот дорад, дар бобинҳо ё чӯбчаҳо часпонида мешаванд; - гузоштани маълумот дар бораи дастаи пиллик ва пилта дар калобаҳо ё хатҳо бо ранг; - нишондиҳии электронӣ (чип).
---------------------------------	--

Номи воҳиди салоҳият	Рамзи воҳиди салоҳият
Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда	LI 8151-11-3/01
Воҳиди салоҳияти мазкур раванди супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи чигили пахтагин барои аз нав коркард ба сеҳи қабул (угар) бо назардошти риояи талаботи дохилии корхона/ташкilot тавсиф менамояд.	
Истифодаи воҳиди салоҳияти мазкур: - супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи чигили пахтагин барои аз нав коркард.	
Шартҳои қаблӣ (пешакӣ): - LB-01-1/01 Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ; - LI 8151-06-2/01 Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ; - LI 8151-09-3/01 Санчидани сифати калобаи истеҳсолшуда; - LI 8151-10-3/01 Рамзгузорӣ кардани калобаҳои истеҳсолшуда.	
Элементҳои ВС	Меъёрҳои иҷро (МИ) ВС
1. Чамбоварӣ намудани пиллик ва пилтаҳои кӯтоҳи кандашудаи пахтагини коркардшаванда	1.1. Чамбоварӣ кардани пасмондаҳои (кӯтоҳи кандашудаи пиллик, пилта, чигил) дар зарфҳои махсус ва пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш). 1.2. Рамзгузорӣ кардани пасмондаҳо.
2. Супоридани коркарднашавандаи (руфтаҳои фарш (подмёт), чиркиншуда) ба сеҳи зағолак	2.1. Супоридани пасмондаҳо дар зарфҳои махсус ба шахси қабулкунанда. 2.2. Назорат кардан аз рӯйи дафтари қабули пасмондаҳо. 2.3. Қайд кардан дар дафтар ҳангоми супоридани пасмондаҳо.

Малакаҳои талабшаванда:	- риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми супоридани пасмондаҳои истеҳсолӣ; - риоя намудани тартиботи дохилии корхона/ташкilot; - истифода намудани либоси махсус ва воситаҳои ҳимоявӣ; - кор кардан мувофиқи дастурамали вазифавӣ; - ба навъҳо ҷудо кардани пасмондаҳо аз рӯйи намуд; - кашонидани пасмондаҳои пиллик ва пилта ба сеҳи (угар) қабул; - пешбурди ҳуччатгузорӣ; - расонидани ёрии аввалия.
Донишҳои талабшаванда:	- қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ ҳангоми супоридани пасмондаҳои истеҳсолӣ; - технологияи ресандагӣ; - навъҳои партовҳо; - қоидаҳои супоридани пасмондаҳо; - талабот ба тамғагузории пасмондаҳо; - сабабҳои пайдоиши пасмондаҳои чигил;

	- оқибатҳои пасмондаҳои чигил; - пешгирии пайдоиши пасмондаҳои чигил; - усулҳои коркарди пиллик ва пилтаҳои кандашуда; - омилҳои интихоби усули коркард.
Муносибати талабшаванда ба кор:	Чунин бояд буд: - бодикқат; - масъул; - эҳтиёткор; - сарфакор.

Дастур оид ба ҷамъоварии далелҳо

Элемент ва меъёрҳои иҷро	Мушоҳидаи бевоситаи раванди кор	Баҳоиди маҳсулоти тайёр	Хаттӣ ба саволҳо ҷавоб додан/тестҳо	Шифоҳӣ ба саволҳо ҷавоб додан/Мусоҳиба	Кори лоиҳавӣ	Ҷамъоварии ҳуҷҷатҳо аз рӯи таҳқиқот /case study	Мубоҳиса	Намоишдихӣ/рӯнамоӣ (Презентатсия)	Бозии нақшӣ	Далелҳои ҷамъовардаи таълимигиранда/ худбаҳоидихӣ	Баҳоиди тарафи сеюм
Элементи 1: Ҷамъоварӣ намудани пиллик ва пилтаҳои кӯтоҳи кандашудаи пахтагини коркардшаванда											
1.1. Ҷамъоварӣ кардани пасмондаҳои (кӯтоҳи кандашудаи пиллик, пилта, чигил) дар зарфҳои махсус ва пасмондаҳои коркарднашаванда (гардмонанд, ғоз, рӯфтаи фарш)	√			√							
1.2. Рамзгузорӣ кардани пасмондаҳо	√			√							
Элементи 2: Супоридани коркарднашавандаи (руфтаҳои фарш (подмёт), чиркиншуда) ба сеҳи зағолак											
2.1. Супоридани пасмондаҳо дар зарфҳои махсус ба шахси қабулқунанда	√			√							
2.2. Назорат кардан аз рӯи дафтари қабули пасмондаҳо	√			√							
2.3. Қайд кардан дар дафтар ҳангоми супоридани пасмондаҳо	√		√								

Навсонӣ (вариативӣ) (муҳити корӣ, вазъият, шароити асосии корӣ)

Чигил (путанка) - ин:	- дар истехсоли ресандагӣ чамъшавии нахҳост, ки дар чараёни ресандагӣ дар натиҷаи кандашавӣ ресандагӣ ё реза ба вучуд меояд; метавонад андоза ва шаклҳои гуногун дошта бошад, аз пораҳои хурд то шаклҳои калон; - фазои тамоми меҳрварро ишғол мекунад.
Рамзгузори пасмондаҳо - ин:	- сана ва вақти чамъоварии пасмондаҳо кӯтоҳи пахтагин; - рақами воситаи мошине, ки аз он партов чамъоварӣ шудааст; - навъи партовҳо (чамъоварии нугҳои пиллик, пилта, патҳо, пиллики ғоза ва тоза намудани атрофи мошин); - қайди вазни партовҳо.
Дафтари пасмондаҳо - ин:	- дар хуччатҳо бояд қайдҳои зерин бошад: - сана ва вақти чамъоварии партовҳо; - рақами воситаи мошине, ки аз он партов чамъоварӣ шудааст. - навъи партовҳо (чамъоварии нугҳои пиллик, пилта, патҳо, пиллики ғоза ва тоза намудани атрофи мошин); қайди вазни партовҳо; ному насаби қабулкунанда.

Ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ

Ҳифзи меҳнат

Ба кори мустақилонаи оператори мошини ресандагӣ шахсоне иҷозат дода мешаванд, ки синнашон 18 сола ва аз он боло аст, аз муоинаи тиббӣ, дастурдиҳии муқаддимавӣ, омӯзиш ва таҷрибаҳосилкунӣ дар ҷойи кор, санҷиши дониши талаботи ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ гузаштаанд ва дорои таҳассуси мувофиқ мебошанд.

Оператори мошини ресандагӣ вазифадор аст:

- иҷро кардани он корҳое, ки дар дастурамали корӣ муқаррар гардидааст;
- иҷро кардани қоидаҳои дохилии тартиботи меҳнати корхона;
- истифода бурдани воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ ва коллективӣ;
- риоя кардани талаботи ҳифзи меҳнат;

- фавран хабардор кардани шахси масъул оид ба ҳама гуна ҳолатҳои хатарнок ба ҳаёт ва саломатии одамон таҳдидкунанда, оид ба ҳар як ҳодисаи нохӯш, бад шудани вазъи саломатии худ, аз ҷумла зоҳир шудани аломатҳои шадиди бемории касбӣ;

- гузаштан аз омӯзиши усул ва тарзҳои бехатарии иҷроии корҳо ва расонидани ёрии аввалия ба зарардида дар истехсолот, дастурдиҳӣ оид ба ҳифзи меҳнат, санҷиши дониши қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ;

- гузаштан аз муоинаи тиббии ҳатмии даврӣ (дар чараёни фаъолияти меҳнатӣ), инчунин, муоинаи ғайринавбатии тиббӣ бо роҳхати корфармо дар ҳолатҳои пешбинишудаи Кодекси меҳнат ё дигар қонунҳо;

- тавонистани расонидани ёрии аввалияи тодухтурӣ ба зарардидагон ҳангоми ҳодисаҳои нохӯш;

- тавонистани истифодабарии воситаҳои аввалияи сӯхторхомӯшкунӣ.

Ҳангоми кори оператори мошини ресандагӣ метавонанд, омилҳои истеҳсолии хатарнок ва зараровари зерин таъсир расонанд:

- мошин ва механизмҳои ҳаракаткунанда;
- қисматҳои ҳаракаткунандаи таҷҳизоти истеҳсолӣ;
- равшаннокии нокифояи минтақаи корӣ;
- нокифоягии равшании табиӣ;
- серчангиву ғубор, газолудии ҳавои минтақаи корӣ;
- ҳарорати баланди сатҳи таҷҳизот;
- ҳарорати баланд ё пасти ҳавои минтақаи корӣ;
- тағйирпазирӣ ва намнокии ҳаво;
- катаклизмҳои табиӣ;
- нӯғҳои тез, асбобу абзор ва таҷҳизот ва ғ..

Оператори мошини ресандагӣ мутобиқи меъёрҳои намунавии соҳавӣ ва Шартномаи коллективӣ бояд, бо либоси махсус ва дигар воситаҳои ҳимоявии инфиродӣ таъмин бошад.

Техникаи бехатарӣ

Талаботи бехатарии пеш аз оғози кор

Пеш аз оғози кор Оператори мошини ресандагӣ барои ҳимоя аз таъсиррасонии омилҳои хатарнок ва моддаҳои зараррасони истеҳсолӣ бояд, бо тартиби муайян либоси кориро пушад, ҳамаи тугмаҳои либос бояд баста шаванд ва мӯйи сар бодикқат зерин сарпӯш гузошта шавад. Рӯймол ё дигар ашёро ба гардан напечонад ва дар тарафи қафои сар муйҳоро бандад. Ҳалқаҳо, соат, дастпонаҳо ва дигар ороишҳои аз даст кашида, пойафзоли хуби пошнапаст пӯшад. Либоси махсус бояд тоза буда, андозаи мувофиқ дошта бошад ва ҳангоми ҳаракат монеа эҷод накунад.

Қои қори худро тафтиш карда, боварӣ ҳосил кунад, ки он ба қадри кофӣ равшан аст ва асбобу ашёи зиёдатӣ мавҷуд нест. Камбудии ҳолат, ки дар вақти қабули баст мушоҳида карда мешаванд, аз коргари баст сабабашро фаҳмад, агар онҳо бар тараф карда нашуда бошанд, дар ин бора ба ёрдамчии усто хабар диҳад.

Сарпӯши (клапани) ҳавогузарро оҳиста, бо каме таваккуф кушояд ва калиди асосиро ба ҳолати 1 табдил дода, пас тугмаи оғози барқ (старт) ва тугмаи таъмини шиддати доимиро пахш намояд.

Пеш аз ба кор андохтани мошини ресандагӣ тафтиш ва боварӣ ҳосил кунад, ки мошини ресандагӣ ва дигар механизмҳои ёрирасон дар ҳолати хуб кор мекунад.

Талаботи бехатарӣ ҳангоми кор

Ҳангоми ба кор даровардани мошини ресандагӣ (инчунин пас аз таъмир ё танзим), дигар кормандони бастро огоҳ намуда, баъд мошин ба кор дароварда мешавад. Ҳамзамон дар вақти ба кор даровардан ҳамаи асбобу ашёро аз болои мошини ресандагӣ гирифта, дар қои лозимӣ гузоштан лозим аст. Ҳангоми кор

ресанда бояд бодикқат бошад ва дигаронро парешон ё халалдор накунад. Дар вақти кори дастгоҳ ба қисмҳои ҳаракаткунанда даст нарасонад, тугмаҳоро хоҳу нохоҳ зер накунад. Роҳравҳоро барои хизматрасонӣ ва интиқол ҳолӣ/озод гузорад. Агар мавҷудияти кандашавии нерӯи барқ ошкор карда шавад, ба усто ё роҳбари баст мурочиат намояд. Ҳаноми кор дар қисмати панҷараҳои муҳофизатӣ нишастан қатъан манъ аст.

Дастурдиҳӣ ба таълимгирандагон

Вобаста ба таҳассус, гузаронидани дастурдиҳии таълимгирандагон талаботҳои худро дорад. Мисол, омӯзгори таҷрибаомӯзии истеҳсоли пеш аз ҳар машғулиятҳои амалӣ ба таълимгирандагон дастурдиҳии ҷориро оид ба ҳифзи меҳнат ва техникаи беҳатарӣ мегузаронад ва дар журнали техникаи беҳатарӣ оид ба гузаронидани он қайд мекунад.

Ғайр аз ин, намудҳои махсуси дастурдиҳӣ мавҷуд аст, ки пеш аз баромадан ба таҷрибаомӯзии истеҳсоли гузаронида мешаванд. Иҷозати шахсоне, ки аз дастурдиҳӣ, аз омӯзиш ва санҷиши дониш оид ба ҳифзи меҳнат нагузаштаанд, ба таҷрибаомӯзӣ баромадан манъ аст.

Талабот ба довталабон

– Хоҳишмандоне, ки меҳонанд касби «Оператори мошини ресандагӣ»-ро омӯзанд ва салоҳияти сатҳи 3 - юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз худ кунанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- ҳуҷҷатҳоро мувофиқи талаботи муассисаи таълимӣ пешниҳод намоянд;
- дорои ҳуҷҷат (сификат) оид ба азхудкунии сатҳи 2-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон бошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Талабот ба омӯзгорон

Омӯзгороне, ки сатҳи 3-юми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистонро аз рӯи касби «Оператори мошини ресандагӣ» меомӯзонанд, бояд ба талаботи умумии зерин ҷавобгӯ бошанд:

- донишҳои касбии дидактикӣ ва методологияи ТАС дошта бошад;
- методикаи таълими салоҳиятҳоро донад;
- на кам аз 5 соли таҷрибаи кори оператори мошини ресандагиро дошта бошад;
- ҷисмонӣ ва равонӣ солим бошад;
- сатҳи таҳассусии омӯзгор аз сатҳи 4-уми ТМТ Ҷумҳурии Тоҷикистон паст набошад;
- аз муоинаи тиббӣ гузарад.

Рӯйхати асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ

Номгӯии асбоб, таҷҳизот ва масолахҳои зарурӣ барои таълими на зиёда аз 25 таълимгиранда (∞ - ҳангоми зарурат).

Асбобҳо	Миқдор	Таҷҳизот	Миқдор	Мавод/дигар лавозимот	Миқдор
Қайчӣ	25 адад	Дастгоҳи озмоишии таълимӣ (тренажер)	1 адад	Сӯхторхомӯшкунак	∞
Пинцет	25 адад	Мошини ресандагӣ ҳалқагӣ ва пневматикӣ	2 маҷмӯъ	Доруқуттӣ (Аптечка)	1 маҷмӯъ
Шпильки	25 адад	Шкафи филизӣ барои ҳуччат ва маводи таълимӣ	1 адад	Сӯхон	∞
Сӯзан	∞	Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда	∞	Аломатҳои огоҳикунанда	∞
Отвёртка	25 адад	Чуткаи хурд, чангак, сими борики махсус	∞	Аломатҳои бозист	∞
		Олоти тозакунандаи фарш	∞	Маводи зидди сӯхтор	∞
		Тағора (таз)	∞	Либоси махсуси корӣ	25
		Қутии филизи ё ҳалтаи пахтагин	∞	Барнома барои идоракунии мошинҳои ресандагӣ	∞
Мавод		Таҷҳизоти таълимӣ		Лавозимоти дафтардорӣ	
Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда		Проектор	1 адад	Коғази А4	∞
Конвейер, тағора (таз)		Интернет	1 адад	Дафтар (журнал)	25 адад
Нахи пахта		Компютерҳо	25 адад	Маркер	∞
Пилта		Экран	1 адад	Флипчарт	∞
Пиллик		Тахтаи электронӣ/интерактивӣ	1 адад	Қалам	25 адад
Ресмон		Барномаи симулятори компютерӣ	1 адад	Блокнот	25 адад
Патронҳо, шпулҳо, кассетҳо				Маводи таълимӣ	
Калоба, катушка				Стандарти салоҳиятҳо	1 адад
Чуткаи хурд, чангак				Барномаи таълимии модуль	1 маҷмӯъ
Сими борики махсус				Дастур	∞

Қуттии филизӣ ё халтаи пахтагин				Китобҳо	25 адад
Маводи тозақунандаи фарш				Наворҳои видеой	∞

Рӯйхати адабиёт

1. «Ресидани пахта ва дигар нахҳои бофандагӣ. Китоби дарсӣ». муаллиф Всеволод Жоковский. Соли нашр 1988;
2. Баранова, А.А. Технологияҳои муосир дар саноати нассочӣ: китоби дарсӣ / А.А. Баранова, А.Г. Коган, Ю. - Витебск: Муассисаи таълимии "ВСТУ", 2003. - 251 с.
3. Коган, А.Г. Навигариҳои технологияи ресандагӣ: китоби дарсӣ / А. Г.Коган, Д.Б.Рыклин, С.С.Медвецкий. – Витебск: ЕЭ «ВСТУ», 2005. –195 с.
4. Бадалов, К. И. Ресандаи пахта ва дигар нахҳои нассочӣ: китоби дарсӣ барои муассисаҳои таҳсилоти миёнаи касбӣ, Москва: Легпромбытиздат, 1988. – 448 с.
5. Липенков, Я Я: китоби дарсӣ барои техникумҳои бофандагӣ.
6. Тарасов, С.В. ресандагии зағир ва дигар нахҳо: китоби дарсӣ барои мутахассисони таҳсилоти миёнаи касбӣ. С.В.Тарасов. – Москва: Саноати сабук, 1980. – [300 с.].
7. Асосҳои ресандагии масолеҳи нахдор: китоби дарсӣ барои донишқадаҳои бофандагӣ/В. Е.Зотиков, И.В.Будников, П.П.Трыков, таҳрир кардааст. Доктор илмҳои техникӣ. профессор. В.Е.Зотикова, Москва Гизлегпром 1999, 507 с.

Онлайн захираҳо

1. <https://www.iloencyclopaedia.org/ru/part-xiv-42166/textile-goods-industry/item/880-cotton-yarn-manufacturing>
2. <http://www.cotton.ru/cgi-bin/vestnik/article.pl?id=28714>
3. https://youtu.be/pgPTG6Ds-wA?si=R_C9iokVlyTKjTwO

Funded by
the European Union

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЦИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХАРИТАИ ФУНКЦИОНАЛӢ

Соҳа: Саноати сабук

Касб: Оператори мошини ресандагӣ

Рамзи касб (СБТМ-08/ISCO-08): LI 8151

Замимаи 1

Харитаи функционалии касби «Оператори мошини ресандагӣ»

УҲДАДОРИҲО		ВАЗИФАҲО				
А	Такмил додани малакаҳои бокортаъминкунӣ	А-1. Кор кардан дар даста	А-2. Такмил додани тахассуси касбӣ	А-3. Истифода намудани технологияи иттилоотӣ-компютерӣ	А-4. Риоя кардани одоби касбӣ (этикаи касбӣ)	А-5. Муошират кардан бо забонҳои хориҷӣ дар сатҳи миёна
		А-6. Ҳалли ҳолатҳои муноқишавӣ	А-7. Шинос намудани таҷрибаомӯз бо раванди технологӣ			
В	Риоя кардани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	В-1. Гузаштан аз муоинаи тиббӣ	В-2. Пӯшидани либосҳои махсуси корӣ	В-3. Гузаштан аз дастурдиҳӣ оид ба техникаи бехатарӣ дар ҷойи кор	В-4. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатарӣ	В-5. Риоя намудани қоидаҳои зидди сӯхтор
		В-6. Расонидани ёрии аввалия	В-7. Риоя намудани қоидаҳои ҳифзи муҳити зист ва экология			
С	Таъмин намудани ресмони пахтагин дар мошинаи ресандагӣ	С-1. Қабул намудани басти корӣ	С-2. Аз назар гузаронидани омодагии амалиётҳои корӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	С-3. Омода намудани асбобу олотҳои корӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	С-4. Таъмин намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ бо пиллик ва пилта	С-5. Иваз намудани тағораҳо бо пилта ва ғалтак бо пиллик
		С-6. Иштироки ресанда дар қабул ва супоридани мошинҳои ресандагӣ пеш аз таъмир ва баъд аз таъмир				

D	Идора кардани раванди технологӣ дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	D-1. Ба кор даровардани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	D-2. Бартараф кардани корношоямиҳо дар мошинҳои ресандагӣ	D-3. Иҷро кардани амалиётҳои ресандагии пиллик, пилта ва риштаи ягона	D-4. Бартараф намудани кандашавии пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	D-5. Огоҳ намудани шахси масъул оид ба бартарафкунии нуқсонҳои техникӣ-технологии ошкоркардашуда
		D-6. Риоя намудани чадвали ҳарсоатаи тозакунии қисмҳои кории мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	D-7. Рамзгузори кардани калобаҳои истеҳсолшуда			
E	Назорат намудани сифати ресмони пахтагини истеҳсолкардашуда	E-1. Роҳ надодан ба маҳсулоти нуқсондори (брак) пиллик ва пилтаҳо дар раванди кор	E-2. Муайян намудани нуқсонҳои пиллик ва пилта дар мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ, пневматикӣ	E-3. Муайян намудани номунтазамӣ ва ғафсшавӣ дар мошинҳои ресандагӣ	E-4. Назорати сифати пиллик ва пилта дар раванди кор	E-5. Гирифтани калобаҳои истеҳсолшуда аз мошинҳои ресандагӣ
F	Ба анҷом расонидани раванди кор	F-1. Омода намудани мошинҳои ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ ҳангоми супурдани баст	F-2. Қайд кардан дар дафтар оид ба ҳисоботи сарфи масолеҳ ва миқдори масолеҳи истеҳсолкардашуда (кг) дар давоми баст	F-3. Гузоштани калобаҳои истеҳсолшуда дар аробачаи махсус	F-4. Тоза намудани қисмҳои мошинаҳои ресандагӣ ва ҷои кор дар охири бастии корӣ	F-5. Супоридани пилликҳо ва пилтаҳои кандашудаи пахтагини коркардшаванда ва коркарднашаванда
		F-6. Супоридани бастии корӣ ба шарикӣ ҳамкор				

	Сатҳи 2 - 28
	Сатҳи 3 - 10
Ҳамагӣ: 38 вазифа	

Талаботи умумӣ ба касби «Оператори мошини ресандагӣ»			Харитаи функционалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби «Оператори мошини ресандагӣ»	
Сифатҳои касбӣ/салоҳиятнокӣ	Дониш, малака ва маҳорати умумӣ			
1. Хушмуомила 2. Меҳнатдӯст 3. Мушоҳидакор 4. Тоқатпазир 5. Бомасъулият 6. Покизакор 7. Боэҳтиёт 8. Ростқавл 9. Сарфакор 10. Дурандеш 11. Бодикқат 12. Устувории ахлоқӣ 13. Поквичдон 14. Боинсоф	1. Технология ва таҷҳизоти истеҳсолоти ресандагӣ 2. Масолеҳшиносии насосҷӣ 3. Назорати техникӣ дар истеҳсолоти ресандагӣ 4. Асосҳои математика 5. Асосҳои физика 6. Асосҳои кимиё 7. Расмкашӣ (банақшагирӣ) 8. Ҳифзи меҳнат ва экология 9. Меъёри сарфи масолеҳ 10. Усулҳои бартараф намудани нуқсонҳо 11. Расонидани ёрии аввалия 12. Истифода бурдани воситаҳои сӯхторхомушкунӣ			
Таҷҳизот, асбобҳо, масолеҳи асосӣ ва сарфшаванда				
1. Ҳалқабанд барои ресмони кандашуда. 2. Чуткаи (шётка)-и хурд. 3. Чангак. 4. Симми борик махсус. 5. Тапончаи механикии тозақунӣ. 6. Олоти тозақунандаи фарш 7. Тағора (таз). 8. Кутии филизӣ ё халтаи пахтагин.	9. Мошини ресандагии ҳалқагӣ ва пневматикӣ	10. Нахи пахта 11. Пилта 12. Пиллик 13. Ресмон 14. Патронҳо, найчаҳо, кассетҳо (шпуль, патрон) 15. Калоба, ғалтак		
Дурнамои оянда ва хусусиятҳо/мушкилоти касб				
1. Мубодилаи таҷриба байни корхонаҳо. 2. Такмили сатҳи ихтисос.	7. Речаи кори ғайри меъёрӣ. 8. Бемориҳои касбӣ.			

Харитаи функционалии бо усули DACUM таҳияшуда, барои касби «Оператори мошини ресандагӣ»	
Иштирокчиёни таҳлили функционалӣ: 1. Бердиева Муслима – оператори дастгоҳи ресандагии ҚММ ИИ «Насосҷи тоҷик»; 2. Шарипова Майрам – оператори дастгоҳи ресандагии ҚММ ИИ «Насосҷи тоҷик»; 3. Бердиева Салима – оператори дастгоҳи ресандагии ҚММ ИИ «Насосҷи тоҷик» 4. Холова Муҳаббат – оператори мошини ресандагӣ. Модераторон: Данило Анищенко – коршиносии калидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Сангин Бобоев - коршиносии маҳаллии ғайрикалидӣ оид ба таҳсилоти касбӣ-техникӣ ва омӯзиши Лоиха Бахтиёр Озар - супервайзер оид ба методологияи ТАС Фасилитаторон: 1. Исмоилов Бобо 2. Камолова Мавҷуда Дар доираи лоихаи «Кӯмаки Иттиҳоди Аврупо ба соҳаҳои маориф ва меҳнати Ҷумҳурии Тоҷикистон» таҳия шудааст.	

3. Баланд намудани музди меҳнат. 4. Кафолат ва сифатнокии кор. 5. Болоравии сифати маҳсулот ва мутобиқ ба стандартҳои байналмилалӣ. 6. Ҳавасмандгардонии кормандон ва пешниҳодҳо барои баланд бардоштани сифати маҳсулот.	9. Ҳавасмандии ками мутахассисон. 10. Хатари ҷароҳатбардорӣ. 11. Норасоии мутахассисони донандаи таҷҳизотҳои муосир. 12. Баъд аз хатми донишгоҳи олӣ супоридани дипломи ихтисос на кам аз 3 соли таҷрибаи корӣ.		ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон 20-21 ноябри соли 2023
--	--	--	--

Funded by
the European Union

**ВАЗОРАТИ МЕҲНАТ, МУҲОЧИРАТ ВА ШУҒЛИ АҲОЛИИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ХУЛОСАҲОИ СОҲА (экспертиза)

**ВАЗОРАТИ САНОАТ ВА
ТЕХНОЛОГИЯҲОИ НАВИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

734012, ш. Душанбе, х. Рӯдакӣ, 22 Тел: 221-52-59
факс: (810992-37) 221-82-81 Email: info@sanoat.tj

№ 15-2246 аз « 08 » 10 2024

Вазорати меҳнат , муҳоҷират ва
шӯғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистон мактуби вазорати меҳнат муҳоҷират ва шӯғли аҳолиро аз 20.08.2024, №3/13-1193 оид ба стандарти салоҳиятҳо дар касбҳои “Истеҳсоли маҳсулоти заргарӣ”, “Кандакорӣ дар ҷӯб ва пӯсти ҷӯб”, “Дуредгар, “Дӯзанда (либоси занона)”, “Оператори мошини турбофӣ” ва “Оператори мошини ресандагӣ” ва “Оператори мошини рангунӣ”-ро мавриди омӯзиш қарор дода, чунин пешниҳод менамояд.

Бо дарназардоштани пайваста рушд ёфтани технологияҳои самтҳои гуногуни истеҳсолии соҳаи саноат аз ҷумла, соҳаи саноати сабук, ресандагию бофандагӣ ва ба миён омадани технологияҳои муосири истеҳсолӣ, зарурияти қабул намудани қоидаю меъёрҳо ва стандартҳои ба ба технологияҳои мазкур вобастаро тақозо менамояд.

Бинобар ин, дар “Рамзи воҳидҳои салоҳиятҳо” ва “Номгӯи воҳидҳои салоҳиятҳо” ҳамаи касбҳо илова намудани стандартҳои технологияҳои муосир аз ҷумла:

1. Стандартҳои техника ва технологияҳои муосири соҳаи ресандагию бофандагӣ ва дигар равандҳои истеҳсолӣ;
2. Стандартҳои технология ва таҷҳизотҳои каммасрафи қувваи барқ;
3. Стандартҳои технологияи электронӣ (автоматикӣ) дар соҳаи саноати сабук ва соҳаи заргарӣ истифодашавандаро илова намудан мувофиқи мақсад мебошад.

Бо дар назардоштани пешниҳодҳои болозикр Вазорат лоиҳаи стандартҳои пешниҳодшударо қобили қабул мешуморад.

Муовини ваъир

Б. Сафарзода

КУМИТАИ ҶУМҲУРИЯВИИ ИТТИФОҚИ КАСАБАИ КОРМАНДОНИ
СОҲАИ БОҒАНДАГӢ ВА САНОАТИ САБУКИ ТОҶИКИСТОН

РЕСПУБЛИКАНСКИЙ КОМИТЕТ ПРОФСОЮЗА РАБОТНИКОВ
ТЕКСТИЛЬНОЙ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ ТАДЖИКИСТАНА

734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе кӯчаи Маяковский 1/13 Тел: 8+(992) 988-84-26-26
734003, Республика Таджикистан, г. Душанбе ул. Маяковский 1/13 Тел: 8+(992) 988-84-26-26

№ 17

“05” сентября с. 2024.

лоихаи “Кумаки Иттиходи Аврупо
ба соҳаи маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Кумитаи ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи кормандони соҳаи боғандаги ва саноати сабуки Тоҷикистон мактуби Шуморо аз 30 июли соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда»-ро мавриди омӯзиш қарор дод.

Лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда» аз ду сатҳ (2 ва 3) иборат буда, дар онҳо ба ҷурраги номгуӣи вохидҳои салоҳият, талабот ба довталабону омӯзгорон, хифзи меҳнат, техникаи бехтари ва забондони, ки барои касбомӯз муҳим арзёби мегардад, ғирдовари шудааст.

Вобаста ба ин, ҷумҳуриявии иттифоқи касабаи кормандони соҳаи боғандаги ва саноати сабуки Тоҷикистон лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандаги», «Оператори мошини рангкуни» ва «Дузанда»-ро бо назардошти ислоҳи техникаи ва имлои, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи лоихаҳои стандартҳои салоҳияти болозикр кормандони Кумита : Каримова Ситора, Амирхонова Фарзона ва Низомова Саодат иштирок намуданд.

Бо эҳтиром,
Раиси Кумита

Каюмзода Г.К.

ҶАМЪИЯТИ ДОРОИ
МАСЪУЛИЯТИ МАҲДУДИ
«ҶАВОНИ»

735702 Ҷумҳурии Тоҷикистон вил. Суғд,
ш. Хуҷанд, кӯчаи Ҷавони-1, нишон 7118
Суратҳисоб 20202972100285
Ҳисоби арзи 20206840900157
Рақами мушаххас 5100000065
ҶСШК «Бонки Эсхата»
ш. Хуҷанд, Ҷумҳурии Тоҷикистон
Нишонаи қабули бор: истгоҳи
роҳи оҳани «Хуҷанд» нишон 747802
тел: +992(3422) 40861, 40295, 65167
e-mail: giavoni@giavoni.net

LIMITED LIABILITY COMPANY
«GIAVONI»

735702 Sugd region, Tajikistan,
Khujand, 1 Javoni, code 7118
Account: 20206840900157
USD : 20202972100285
Taxpayer number 5100000065
Bank beneficiary: OJSC «Bank Eskhata»
Republic of Tajikistan, Khujand city,
Station of destination «Khujand»
Code 747802 Railway of Tajikistan
tel : +992(3422) 40861, 40295, 65167
e-mail: giavoni@giavoni.net

№ 08-03 аз «21» 08 2024 с.

Ба Лоиҳаи «Кумаки Иттиҳоди Аврупо»
Ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Маъмурияти ҶДММ «Ҷавони» мактуби муроҷиати Шуморо таҳти рақами 67 аз 07.08.2024 сол, оиди ба гузаронидани ташҳиси лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбҳои пешниҳод шудаи «Оператори мошини ресандаги, оператори мошини рангдиҳи ва оператори мошинҳои дузандаги» - ро мутахассисони соҳави барраси намуда, чунин иттилоъ медиҳад.

Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касбии истеҳсолоти саноати сабук, ки дар боло номбар карда шудааст, аз коркарди ниҳони нахи пахта то маҳсулоти тайёри дузандагии рангшуда, тибки талабот ба омузгорон ва довталабон, ҳифзи меҳнат ва техникаи бехатари ҷавобгӯй мебошад.

ҶДММ «Ҷавони» Лоиҳаи стандарти салоҳиятҳои касби истеҳсолоти саноати сабук, бо назардошти ислоҳоти имлои забони тоҷики, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиҳа мутахассисони зерини коргоҳ иштирок намудаанд.

Директори генерали

Фафуров И.Р.

Технологи масъули
истеҳсолоти ресандаги

Муродов Б.

Технологи масъули
истеҳсолоти дузандаги

Раҳматова Д.

Сармуҳосиб

Кориев Ш.В.

ЧАМБИЯТИ ДОРОН МАСЪУЛИЯТАШ МАХДУДИ

«CATH»

Ҷумҳурии Тоҷикистон

Шаҳри Хучанд к. Ленин-238

Суратхисоб: 20202972500474

Хисоби арзи: 20206840700470 (USD)

Рақами мушаххаси: 510010523

Банки саҳҳомии-тиҷоратии «Эсхата»

дар шаҳри Хучанд

Нисбонаи қабули бор:

Истгоҳи роҳи оҳани Хучанд, код

747802

Email: cath@cath-industries.com

Тел. (44) 630 00 29

LIABILITY LIMITED COMPANY

«CATH»

REPUBLIC OF TADJIKISTAN

Khujand city, Lenin street - 238

Account: 20202972500474,

20206840700470 (USD)

The handle: 510010523

Commercial bank "Eskhata",

Khujand city

The address for cargoes:

Railway station of Khujand, code

747802

Email: cath@cath-industries.com

Tel. (44) 630 00 29

CATH

№ 169 аз «07» Август 2024с.

**Лоихаи «Кумаки Иттиҳоди Аврупо»
Ба соҳаҳои маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон**

Роҳбарияти ЧДММ «CATH» мактуби мурочиати Шуморо тахти рақами «67» аз 07.08.2024 сол, оиди ба гузаронидани таҳлили лоихаи стандарти салоҳиятҳои касбҳои пешниҳодшудаи оператори мошини Ресандаги, оператори мошини бофандаги ва оператори мошинҳои рангкуниро мутахассисони соҳавӣ баррасӣ намуда, чунин иттилоъ медиҳад.

Лоихаҳои стандарти салоҳиятҳои касбии истеҳсоли саноати сабук, ки номбурдашуда, аз қарқариди нисбонии нахӣ пахта то маҳсулоти тайерӣ дузандаги рангшуда, ки тибқи талабот барои омузгорон ва довталабон, хифзи меҳнат ва техникаи беҳатари ҷавобгӯӣ мебошад.

ЧДММ «CATH» Лоихаи стандарти салоҳиятҳои касбии истеҳсолоти саноати сабук, бо назардошти ислоҳоти имлои забони техника, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи Лоиха мутассасисони зерини қорғох иштирок намуданд.

Технологи масъули истеҳсолоти рангуборкуни

- Мамадҷонов Б

Технологи масъули минтақии пардоздихи

- Бобочонов С

Директори генерали

Бобоев И.Т

« 7 » август 2024.
№ 35/1

Бо лоихаи «Кумаки Иттиходи Аврупо
ба соҳаи маориф ва меҳнати
Ҷумҳурии Тоҷикистон»

Ҷамъияти Саҳомии Пушидаи «Чжунтай-Дангара Син Силу Текстил» мактуби Шуморо аз 30 июли соли 2024, №67 оид ба гузаронидани ташхиси лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандагӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Дӯзанда»-ро мавриди омӯзиш қарор дод.

Лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандагӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Дӯзанда» аз ду сатҳ (2 ва 3) иборат буда, дар онҳо ба ҷузъҳои номгуӣи воҳидҳои салоҳият, талабот ба довталабону омӯзгорон, ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва забондонӣ, ки барои касбомӯз муҳим арзёби мегардад, ғирдовари шудааст.

Вобаста ба ин, Ҷамъияти Саҳомии Пушидаи «Чжунтай-Дангара Син Силу Текстиль» лоихаи стандартҳои салоҳияти касбҳои «Оператори мошини ресандагӣ», «Оператори мошини рангкунӣ» ва «Дӯзанда»-ро бо назардошти ислоҳҳои техникӣ ва имлоӣ, қобили қабул шуморида, дар экспертизаи лоихаҳои стандартҳои салоҳияти болозикр қормандони ЧСП «Чжунтай-Дангара Син Силу Текстил»: Ҳасанова Мархабо, Алимардонов Абубакр, Абдулоев Ғируз ва Сабзова Сайлигул иштирок намуданд.

Бо эҳтиром,
Директори ЧСП

Лин Цян